

Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA NĪLO JĒSKINENA [*NILLO JÄÄSKINEN*]
SECINĀJUMI,
sniegti 2014. gada 30. janvārī¹

Lieta C-438/12

**Irmengard Weber
pret
Mechthilde Weber**

(Oberlandesgericht München (Vācija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Jurisdikcija civillietās un komercietās — Regula (EK) Nr. 44/2001 — 22. panta 1. punkts — Izņēmuma jurisdikcija — Strīdi par lietu tiesībām saistībā ar nekustamo īpašumu — Pirmpirkuma tiesību uz nekustamo īpašumu iekļaušana — 27. panta 1. punkts — Lis pendens — Prasību “starp tām pašām pusēm” jēdziens — Prasību “par vienu un to pašu pamatu un priekšmetu” jēdziens — Sankcija par tiesību celt prasību ļaunprātīgu izmantošanu — Saikne starp 22. panta 1. punktu un 27. panta 1. punktu — 28. panta 1. punkts — Saistība — Tiesvedības apturēšanas vērtējuma kritēriji — Saikne starp 27. un 28. pantu — Tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā

I – Ievads

1. *Oberlandesgericht München* [Federālās zemes augstākās tiesas Minhenē] (Vācija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes 2000. gada 22. decembra Regulu (EK) Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās², it īpaši tās 22. panta 1. punktu³, 27. panta 1. punktu⁴ un 28. panta 1. punktu⁵. Tādējādi Tiesai jālemj, kā interpretēt šīs regulas normu par izņēmuma jurisdikciju nekustamā īpašuma jomā, kā arī normas, kas piemērojamas *lis pendens* vai saistītu prasību gadījumā.

2. Sākumā precizēšu, ka, manuprāt, ir lietderīgi daudzos Tiesai uzdotos jautājumus pārkārtot un izskatīt nevis iesniedzējtiesas izvēlētajā secībā, bet gan secībā, kas labāk atbilst Regulas Nr. 44/2001 loģikai un sistēmai.

1 — Oriģinālvaloda – franču.

2 — OV 2001, L 12, 1. lpp.

3 — Saskaņā ar šo tiesību normu “izņēmuma jurisdikcija neatkarīgi no domicila: lietā, kuras priekšmets ir lietu tiesības saistībā ar nekustamo īpašumu [...], [ir] tās dalībvalsts tiesām, kurā atrodas īpašums”.

4 — No 27. panta 1. punkta izriet, ka, “ja prasības *par vienu un to pašu pamatu un priekšmetu starp tām pašām pusēm* ir celtas dažādu dalībvalstu tiesās, tad visas tiesas, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, pēc savas iniciatīvas aptur tiesvedību, līdz tiek konstatēta tās tiesas jurisdikcija, kurā pirmajā celta prasība”. Manis izceltie vārdi ir divi izteicieni, kurus izskatāmajā lietā ir it īpaši lūgts interpretēt.

5 — Saskaņā ar 28. panta 1. punktu, “ja saistītas prasības tiek izskatītas dažādu dalībvalstu tiesās, tad visas tiesas, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, var apturēt tiesvedību”. Šī paša panta 3. punktā ir precizēts, ka “šajā pantā prasības uzskata par saistītām, ja tās ir tik cieši saistītas, ka ir lietderīgi tās izskatīt un izlemt kopā, lai izvairītos no riska, ka atsevišķā tiesvedībā tiek pieņemti nesavienojami spriedumi”.

3. Pirmkārt, Tiesai ir jāatbild, vai minētās regulas 22. panta 1. punkts, kurā ir paredzēta izņēmuma jurisdikcija tās dalībvalsts tiesām, kuras teritorijā atrodas nekustamais īpašums, uz ko attiecas strīdīgās lietu tiesības, ir piemērojams prasībām, kas celtas ar mērķi konstatēt, ka pirmpirkuma tiesības uz nekustamo īpašumu netika pienācīgi izlietotas⁶.

4. Saistībā ar iepriekšējo punktu ir uzdots arī jautājums⁷ par to, vai *lis pendens* gadījumā Regulas Nr. 44/2001 27. panta 1. punkta izpratnē tiesai, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, lai neapturētu tiesvedību, ir atļauts ņemt vērā, ka – pēc tās domām – saskaņā ar šīs pašas regulas 22. panta 1. pantu tiesai, kurā pirmajā celta prasība, nav izņēmuma jurisdikcijas un ka tādējādi saskaņā ar šīs regulas 35. panta 1. punktu spriedums, kuru tā varētu pasludināt, netiktu atzīts citās dalībvalstīs⁸.

5. Iesniedzējtiesa arī vēlas noskaidrot, vai Regulas Nr. 44/2001 27. pantā paredzētais *lis pendens* noteikums ir uzskatāms par piemērojamu attiecībā uz divām lietām, kas ierosinātas dažādu dalībvalstu tiesās, pirmkārt, ja vienā tiesvedībā divas personas attiecīgi ir atbildētājas attiecībā pret trešo personu, bet citā lietā tās ir prasītāja un atbildētāja un, otrkārt, ja minētajās lietās tiek izskatītas uz dažādiem pamatiem balstītas prasības, bet abos gadījumos sākumā ir jāizlemj viens un tas pats juridiskais jautājums⁹.

6. Turklāt Tiesu lūdz precizēt, vai saistībā ar lēmumu apturēt tiesvedību, kura saskaņā ar minētās regulas 27. panta 1. punktu jāpieņem tiesai, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, tai ne tikai ir jāizskata viena lietas dalībnieka iebildums, ka otrais lietas dalībnieks ir ļaunprātīgi izmantojis tiesības, ierosinot tiesvedību tiesā, kurā pirmajā celta prasība, bet arī jāaizsargā otrā prasītāja tiesības uz tiesību efektīvu aizsardzību tiesā, un, ja atbilde ir apstiprinoša, kādas sekas no tā izriet¹⁰.

7. Turklāt tai jānosaka, vai, tiesai, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, pirms tā piemēro Regulas Nr. 44/2001 28. panta 1. punktu par savstarpēji saistītām prasībām, kas tiek izskatītas dažādu dalībvalstu tiesās, ir jālemj par to, ka šajā lietā šīs pašas regulas 27. panta 1. punkts attiecībā uz *lis pendens* gadījumiem nav piemērojams¹¹.

8. Visbeidzot iesniedzējtiesa jautā, kādus kritērijus tā var ņemt vērā, izmantojot savu rīcības brīvību, kas noteikta Regulas Nr. 44/2001 28. panta 1. punktā, atgādinot, ka tajā ir paredzēta iespēja apturēt tiesvedību, ja prasības ir saistītas¹².

II – Pamatlieta, prejudiciālie jautājumi un tiesvedība Tiesā

9. Pamatlietas puses ir *I. Weber* un *M. Weber*, divas māsas gados, kurām attiecīgi pieder sešas desmitdaļas un četras desmitdaļas zemes gabala Minhenē (Vācija) kā līdzīpašuma daļas. Saskaņā ar 1971. gada 20. decembra notariālu aktu zemesgrāmatā attiecībā uz šo nekustamo īpašumu par labu *I. Weber* tika ierakstītas lietu pirmpirkuma tiesības atbilstoši Vācijas Civill kodeksa (*Bürgerliches Gesetzbuch*, turpmāk tekstā – “BGB”) 1094. panta 1. punktam¹³.

6 — Skat. trešo prejudiciālo jautājumu.

7 — Skat. ceturto prejudiciālo jautājumu.

8 — Regulas Nr. 44/2001 III nodaļas 1. iedaļā runa ir par vienā dalībvalstī pieņemtu nolēmumu atzīšanu citā dalībvalstī. Minētās iedaļas 34. panta 3. punktā ir paredzēts, ka spriedumu neatzīst tostarp tad, ja tas ir nesavienojams ar spriedumu, kas dalībvalstī, kurā prasa atzīšanu, pieņemts strīdā starp tām pašām pusēm. 35. panta 1. punktā ir piebilsts, ka to neatzīst arī tad, “ja tas ir pretrunā II nodaļas 3., 4. vai 6. iedaļai [...]”, kas ietver izņēmuma jurisdikciju lietu tiesību saistībā ar nekustamo īpašumu jomā.

9 — Skat. pirmo un otro prejudiciālo jautājumu.

10 — Skat. piekto prejudiciālo jautājumu un astotā prejudiciālā jautājuma pirmo daļu.

11 — Skat. sesto prejudiciālo jautājumu.

12 — Skat. septīto prejudiciālo jautājumu un astotā prejudiciālā jautājuma otro daļu.

13 — Šajā tiesību normā ir paredzēts, ka “zemes gabals var tikt apgrūtināts tādējādi, ka tam, kuram par labu notiek šis apgrūtinājums, ir pirmpirkuma tiesības no īpašnieka”.

10. Ar 2009. gada 28. oktobra notariāli apliecinātu līgumu *M. Weber* pārdeva savas četras desmitdaļas līdzīpašuma atbilstoši Vācijas tiesībām reģistrētai sabiedrībai *Z. GbR*, kurā viens no vadītājiem ir viņas dēls *M. P. F. Calmetta*, kas ir Milānā (Itālija) reģistrējies advokāts. Saskaņā ar šajā līgumā iekļauto noteikumu *M. Weber* tika pieligtas atteikuma tiesības, kas bija spēkā līdz 2010. gada 28. martam un bija pakļautas dažiem nosacījumiem.

11. Pēc tam, kad notārs, kas bija apliecinājis minēto līgumu Minhenē, par to informēja *I. Weber*, viņa saskaņā ar *BGB* 463. un 464. pantu¹⁴ izlietoja savas pirmpirkuma tiesības uz minēto līdzīpašuma daļu ar 2009. gada 18. decembra vēstuli.

12. 2010. gada 25. februārī pie tā paša notāra noslēdzot līgumu, *I. Weber* un *M. Weber* atkal skaidri atzina šo pirmpirkuma tiesību faktisku izlietošanu un vienojās par īpašumtiesību nodošanu *I. Weber* par tādu pašu cenu, kāda bija noteikta *M. Weber* un sabiedrības *Z. GbR* parakstītajā pirkuma līgumā. Šķiet, ka viņas vienojās, ka notārs veiks procedūras, lai saskaņā ar *BGB* 873. panta 1. punktu¹⁵ un Likuma par zemesgrāmatām (*Grundbuchordnung*) 19. pantu¹⁶ ierakstītu zemesgrāmatā īpašumtiesību nodošanu, tikai tad, kad *M. Weber* būs atteikusies no savām 2009. gada 28. oktobra līgumā paredzētajām atteikuma tiesībām. 2010. gada 2. martā *I. Weber* samaksāja norunāto pirkuma cenu, proti, EUR 4 miljonus. Ar 2010. gada 15. marta vēstuli *M. Weber* paziņoja par minēto atteikuma tiesību izlietošanu.

13. Ar 2010. gada 29. marta prasības pieteikumu, par kuru *I. Weber* tika paziņots 2010. gada 11. maijā, sabiedrība *Z. GbR* cēla prasību *Tribunale ordinario di Milano* [Milānas tiesā] pret *I. Weber* un *M. Weber* un lūdza konstatēt, ka *I. Weber* savu pirmpirkuma tiesību izlietošana nav spēkā, kā arī atzīt *M. Weber* un šīs sabiedrības noslēgtā līguma spēkā esamību.

14. 2010. gada 15. jūlijā *I. Weber* cēla prasību *Landgericht München I* [Minhenes I apgabaltiesā], lūdzot likt *M. Weber* atļaut ierakstīt zemesgrāmatā īpašumtiesību uz tai piederošajā nekustamā īpašuma četrām ceturtdaļām nodošanu¹⁷. *M. Weber* pret to iebilda, *in limine litis* norādot, ka pastāv *lis pendens*, jo minētajā Itālijas tiesā tiek izskatīta prasība.

15. Ar 2011. gada 1. aprīļa un 2011. gada 23. augusta rīkojumiem *Landgericht München I*, pamatojoties uz Regulas 44/2001 27. panta 1. punktu un pakārtoti uz šīs pašas regulas 28. panta 1. un 3. punktu, apturēja tajā uzsākto tiesvedību, ievērojot tiesvedību *Tribunale ordinario di Milano*, t.i., tiesā, kurā pirmajā celta prasība.

16. *I. Weber* iesniedza apelācijas sūdzību *Oberlandesgericht München*. Ar 2012. gada 16. februāra lēmumu, kas iesniegts 2012. gada 2. oktobrī, tā nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus, precizējot, vai *Landgericht München I* nostāja tai šķiet pamatota:

“1) Vai Regulas [Nr. 44/2001] 27. panta piemērošanas jomā ietilpst arī gadījumi, kad vienā tiesvedībā divi lietas dalībnieki ir atbildētāji, jo trešais lietas dalībnieks ir cēlis prasību pret tiem abiem, un citā lietā tie ir prasītājs un atbildētājs? Vai šādā gadījumā tas ir strīds starp “tām pašām pusēm”

14 — *BGB* 463. pantā ir noteikts, ka “persona, kam ir pirmpirkuma tiesības attiecībā uz kādu lietu, var izlietot pirmpirkuma tiesības, tiklīdz saistītā persona ir noslēgusi pirkuma līgumu ar trešo personu par šo lietu”. Saskaņā ar *BGB* 464. pantu: “Pirmpirkuma tiesības izlieto, paziņojot par to saistītajai personai. Paziņojumam nav vajadzīga pirkuma līgumam paredzētā forma. [...] Izlietojot pirmpirkuma tiesības, pirkums notiek starp pirmpirkuma tiesību īpašnieku un saistīto personu ar nosacījumiem, par kādiem ir vienojusies saistītā persona un trešā persona.”

15 — Saskaņā ar šo tiesību normu “īpašumtiesību uz zemesgabalu pāreja [...] notiek tikai pēc tam, kad tiesību ieguvēja un otras puses vienošanās par grozījumiem tiesībās ir ierakstīta zemesgrāmatā, ciktāl likumā nav paredzēts citādi”.

16 — Tajā ir paredzēts, ka “ierakstīšana notiek, kad persona, kuras tiesības ir skartas, to atļauj”.

17 — Šīs prasības atbalstam *I. Weber* norādīja, ka atteikuma tiesības, par kurām bija vienojušās sabiedrība *Z. GbR* un *M. Weber*, nekādā veidā viņu neietekmēja un nav uzskatāmas par daļu no līguma noteikumiem, kas būtu piemērojami attiecībā uz viņu sakarā ar viņas pirmpirkuma tiesību izlietošanu.

vai tomēr dažādie prasījumi, kurus prasītājs vienā no tiesvedībām izvirzījis pret abiem atbildētājiem, ir jāizvērtē atsevišķi, līdz ar ko ir jāpieņem, ka strīds nav starp “tām pašām pusēm”?

- 2) Vai prasība ir “par vienu un to pašu pamatu” Regulas Nr. 44/2001 27. panta izpratnē tad, ja prasījumi un pamatojumi abās tiesvedībās gan ir dažādi, bet
 - a) lēmumu pieņemšanai abās tiesvedībās vispirms ir jāatrisina viens un tas pats jautājums vai
 - b) vienā tiesvedībā, izvirzot pakārtotus prasījumus, tiek lūgts konstatēt tiesiskas attiecības, kas citā tiesvedībā ir jautājums, kurš ir jāatrisina vispirms?
- 3) Vai prasības priekšmets ir lietu tiesības saistībā ar nekustamo īpašumu Regulas Nr. 44/2001 22. panta 1. [punkta] izpratnē, ja tiek prasīts atzīt, ka atbildētājs savas lietu pirmpirkuma tiesības uz zemesgabalu Vācijā, kuras viņam neapstrīdami ir atbilstoši Vācijas tiesībām, nav pienācīgi izlietojis?
- 4) Vai tiesai, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, pieņemot lēmumu atbilstoši Regulas Nr. 44/2001 27. panta 1. punktam un tādējādi vēl pirms tam, kad tiesa, kurā pirmajā celta prasība, ir pieņēmusi lēmumu par jurisdikciju, ir jāpārbauda, vai tiesai, kurā pirmajā celta prasība, ir jurisdikcija atbilstoši 22. panta 1. [punktam], jo šādā gadījumā, t.i., ja tiesai, kurā pirmajā celta prasība, nav jurisdikcijas, atbilstoši Regulas Nr. 44/2001 35. panta 1. punktam tiesas, kurā pirmajā celta prasība, iespējamais lēmums netiktu atzīts? Vai Regulas Nr. 44/2001 27. panta 1. punkts ir piemērojams tiesai, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, ja minētā tiesa secina, ka tiesai, kurā pirmajā celta prasība, nav jurisdikcijas saskaņā ar 22. panta 1. [punktu]?
- 5) Vai tiesai, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, pieņemot lēmumu saskaņā ar Regulas Nr. 44/2001 27. panta 1. punktu un tādējādi pirms tam, kad tiesa, kurā pirmajā celta prasība, ir pieņēmusi lēmumu par jurisdikciju, ir jāpārbauda viena lietas dalībnieka pārmetumi, ka otrs lietas dalībnieks ir ļaunprātīgi izmantojis tiesības, ierosinot tiesvedību tiesā, kurā pirmajā celta prasība? Vai Regulas Nr. 44/2001 27. panta 1. punkts ir piemērojams tiesai, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, ja minētā tiesa secina, ka tiesā, kurā pirmajā celta prasība, lieta ir ierosināta ļaunprātīgi?
- 6) Vai Regulas Nr. 44/2001 28. panta 1. punkta piemērošanas priekšnosacījums ir tas, ka tiesa, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, pirms tam ir nolēmusi, ka konkrētajā gadījumā Regulas Nr. 44/2001 27. pants nav piemērojams?
- 7) Vai, īstenojot rīcības brīvību, kas noteikta Regulas Nr. 44/2001 28. panta 1. punktā, var ņemt vērā,
 - a) ka tiesa, kurā pirmajā celta prasība, atrodas dalībvalstī, kurā no statistikas viedokļa tiesvedība notiek daudz ilgāk nekā dalībvalstī, kurā atrodas tiesa, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība,
 - b) ka pēc tiesas, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, vērtējuma ir jāpiemēro tās dalībvalsts tiesības, kurā atrodas minētā tiesa,
 - c) kāda lietas dalībnieka vecumu,
 - d) prasības apmierināšanas izredzes tiesā, kurā pirmajā celta prasība?

- 8) Vai, interpretējot un piemērojot Regulas Nr. 44/2001 27. un 28. pantu, ir jāņem vērā ne tikai mērķis izvairīties no nesavienojamiem vai pretrunīgiem lēmumiem, bet arī prasītāja, kas otrais cēlis prasību, tiesības uz aizsardzību tiesā?”

17. No dokumentiem, kas vēlāk tika pievienoti lietas materiāliem, izriet, ka saskaņā ar 2013. gada 23. maija spriedumu *Tribunale ordinario di Milano* atteicās no jurisdikcijas par labu Vācijas tiesām attiecībā uz *Z. GbR* prasījumiem pret *I. Weber* un *M. Weber*.

18. Tiesvedībā Tiesā rakstveida apsvērumus iesniedza *I. Weber*, *M. Weber*, Vācijas, Apvienotās Karalistes un Šveices valdības, kā arī Eiropas Komisija. Tiesas sēdē, kas notika 2013. gada 9. oktobrī, piedalījās *I. Weber* un *M. Weber* pārstāvji, kā arī Komisijas pārstāvji.

III – Vērtējums

19. Sākumā atgādināšu, ka, ciktāl Regula Nr. 44/2001 aizstāj 1968. gada 27. septembra Konvenciju par jurisdikciju un spriedumu izpildi civillietās un komercietās¹⁸, Tiesas sniegtā interpretācija par šīs konvencijas noteikumiem attiecas arī uz minētās regulas noteikumiem gadījumos, kad šo instrumentu noteikumus var uzskatīt par līdzvērtīgiem¹⁹. Šajā gadījumā, manuprāt, līdzvērtīgi ir visi noteikumi, uz kuriem attiecas prejudiciālie jautājumi, jo minētās regulas 22. panta 1. punkts, 27. panta 1. punkts un 28. panta 1. punkts atspoguļo tādu pašu sistematiku kā atbilstošie Briseles konvencijas noteikumi²⁰, turklāt tie ir formulēti gandrīz identiski²¹.

20. Turklāt jāuzsver, ka prejudiciālie jautājumi, manuprāt, ir jāapvieno un jāaplūko secībā, kas atšķiras no tās, kādu izvēlējusies iesniedzējtiesa. Proti, sāksu savu analīzi ar trešo jautājumu, kas attiecas uz Regulas Nr. 44/2001 22. panta 1. punktā minēto izņēmuma jurisdikciju, pēc tam pievērsīšos ceturtajam jautājumam, lai noskaidrotu šīs tiesību normas sekas saistībā ar šīs regulas 27. pantā ietvertu noteikumu par *lis pendens*. Šī secība man šķiet loģiska, jo, ja saskaņā ar šo regulu valsts tiesai ir šāda izņēmuma jurisdikcija, manuprāt, tai nebūtu jāuzliek pienākums pārbaudīt, vai *lis pendens* materiālie kritēriji, uz kuriem attiecas pirmie divi prejudiciālie jautājumi²², ir izpildīti attiecībā uz prasību, kas tajā celta pēc tam, kad tika celta prasība pirmajā tiesā. Proti, es uzskatu, ka šādā gadījumā nevienai citas dalībvalsts tiesai nevar tiesiski atzīt paralēli pastāvošo jurisdikciju.

A – Par Regulas Nr. 44/2001 22. panta 1. punkta interpretāciju un tā saikni ar šīs pašas regulas 27. pantu

1) Par lietu pirmpirkuma tiesību iekļaušanu Regulas Nr. 44/2001 22. panta 1. punktā paredzētās izņēmuma jurisdikcijas normas piemērošanas jomā (trešais jautājums)

21. Uzdotot trešo jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai – kā tiesa pieņem – prasība atzīt, ka atbildētāja neesot pienācīgi izlietojusi savas lietu pirmpirkuma tiesības, kuras saskaņā ar dalībvalsts materiālajām tiesībām viņai ir uz zemes gabalu, kas atrodas šajā pašā valstī, ir prasība, kas attiecas uz kādu no Regulas Nr. 44/2001 22. panta 1. punktā minētajām “lietu tiesībām saistībā ar nekustamo īpašumu”. Ja atbilde ir apstiprinoša, uz šo prasību attiektos šajā tiesību normā paredzētā izņēmuma jurisdikcija par labu tās “dalībvalsts tiesām, kurā atrodas īpašums”.

18 — OV 1972, L 299, 32. lpp. Konvencija, kurā grozījumi izdarīti ar secīgām konvencijām par jauno dalībvalstu pievienošanu šai konvencijai (turpmāk tekstā – “Briseles konvencija”).

19 — Skat. it īpaši 2013. gada 14. novembra spriedumu lietā C-478/12 *Maletic* (27. punkts un tajā minētā judikatūra).

20 — Proti, attiecīgi Briseles konvencijas 16. panta 1. punkta a) apakšpunkts, 21. panta 1. punkts un 22. panta 1. punkts.

21 — Skat. 2012. gada 25. oktobra spriedumu lietā C-133/11 *Folien Fischer* un *Fofitec* (31. un 32. punkts), kā arī 2013. gada 3. oktobra spriedumu lietā C-386/12 *Schneider* (21. punkts), kas attiecas attiecīgi uz Regulas Nr. 44/2001 27. un 22. punktu.

22 — Proti, lietas dalībnieku, iemesla un priekšmeta identiskums.

22. Konkrētāk, tā uzdod jautājumu, vai tāda prasība kā Itālijas tiesā celtā sabiedrības *Z. GbR* prasība atzīt pirkuma tiesību uz zemes gabalu Vācijā izlietošanu par spēkā neesošu, ietilpst šā panta piemērošanas jomā, no kā izrietētu, ka Vācijas tiesām šajā gadījumā būtu izņēmuma jurisdikcija.

23. Jānorāda, ka *M. Weber* uzskata šo prejudiciālo jautājumu par nepieņemamu, jo, pirmkārt, Vācijas tiesās celtās prasības par piespiedu ierakstīšanu zemesgrāmatā priekšmets neesot lietu tiesības saistībā ar nekustamo īpašumu Regulas Nr. 44/2001 22. panta 1. punkta izpratnē un, otrkārt, tam nav nozīmes saistībā ar lēmumu apturēt tiesvedību, kuru iesniedzējtiesa varētu pieņemt saskaņā ar minētās regulas 27. un 28. pantu²³.

24. Tomēr no pastāvīgās judikatūras izriet, ka valsts tiesas lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu Tiesa var noraidīt tikai tad, ja ir acīmredzams, ka lūgtajai Savienības tiesību interpretācijai nav nekādas saistības ar pamatlietas faktiskajiem apstākļiem vai tās priekšmetu, ja problēma ir hipotētiska vai arī ja Tiesai nav zināmi faktiskie vai tiesiskie apstākļi, kas vajadzīgi, lai sniegtu noderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem²⁴.

25. Tomēr tā tas nav izskatāmajā lietā, ņemot vērā *Oberlandesgericht München* iesniegto informāciju, kas liecina, ka Itālijas tiesā paralēli celtā prasība attiecas uz *I. Weber* pirkuma tiesību uz nekustamo īpašumu izlietošanas spēkā esamību²⁵, bet Vācijā izskatāmajā lietā ir lūgts sākumā izskatīt šo pašu jautājumu. Tā kā minētā tiesa ir pienācīgi norādījusi pamatojumu, kāpēc tā uzdevusi prejudiciālo jautājumu, un tā kā atbilde tai ir vajadzīga, lai pieņemtu nolēmumu par tajā iesniegto prasību, lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu jāatzīst par pieņemamu.

26. Jānorāda, ka saskaņā ar judikatūru attiecībā uz Briseles konvencijas 16. panta 1. punkta a) apakšpunktu²⁶ Regulas Nr. 44/2001 22. panta 1. punktā noteiktais kritērijs par izņēmuma jurisdikciju, proti, tiesvedība “lietā, kuras priekšmets ir lietu tiesības saistībā ar nekustamo īpašumu”, ir jāsaprot kā autonomas Savienības tiesību jēdziens. Tādējādi šis izteiciens jāinterpretē, pamatojoties, pirmkārt, uz šīs regulas mērķiem un sistēmu un, otrkārt, vispārējiem tiesību principiem, kas izriet no dalībvalstu tiesību sistēmu kopuma²⁷. Šajā ziņā jāuzsver, ka *forum rei sitae* princips gan valsts tiesību, gan starptautisko tiesību normās ir plaši pieņemts noteikums par jurisdikciju pārrobežu strīdos par lietu tiesībām saistībā ar nekustamo īpašumu.

23 — Pamatojot savu tēzi, viņa apgalvo, ka Itālijā uzsāktā tiesvedība ir balstīta nevis uz lietu tiesībām, bet gan uz pienākumiem, kas saskaņā ar 2009. gada 28. oktobrī noslēgto līgumu jāpilda viņai un *Z. GbR*. Viņa piebilst, ka šajā pašā tiesvedībā iesniegtais sākotnējais jautājums, vai *I. Weber* ir pienācīgi izlietojusi savas pirkuma tiesības, neietilpstot minētā 22. panta 1. punkta piemērošanas jomā, jo šo tiesību esamība un no tām izrietošās prerogātas netiek apstrīdētas.

24 — Skat. it īpaši 2013. gada 21. februāra spriedumu lietā C-332/11 *ProRail* (31. punkts).

25 — Saskaņā ar lēmumu par prejudiciālo jautājumu uzdošanu, “izvirzot pirmo pamatu, sabiedrība *Z. GbR* lūdz Milānas civiltiesu “konstatēt un atzīt *I. [Weber]* veikto pirkuma tiesību izlietošanu par prettiesisku un spēkā neesošu, jo viņa nekad nebija pieņēmusi visus *Z. GbR* un *M. [Weber]* pirmajā līgumā ietvertos līguma noteikumus, it īpaši – pārdevēja atteikuma tiesības”.

26 — Skat. 2001. gada 5. aprīļa rīkojumu lietā C-518/99 *Gaillard* (*Recueil*, I-2771. lpp., 13. punkts), kurā precizēts, ka šī autonomā definīcija pēc iespējas ļauj nodrošināt no Briseles konvencijas izrietošo tiesību un pienākumu vienlīdzību un vienveidību attiecībā uz minētās konvencijas līgumslēdzējam valstīm un ieinteresētajām personām, kā arī 2006. gada 18. maija spriedumu lietā C-343/04 *ČEZ* (Krājums, I-4557. lpp., 25. punkts un tajā minētā judikatūra).

27 — Pēc analogijas par “civillietu un komercietu” jēdzienu Regulas Nr. 44/2001 izpratnē skat. spriedumu lietā *Schneider* (minēts iepriekš, 18. punkts).

27. No teleoloģiskā viedokļa raugoties, atgādināšu, ka galvenais iemesls, kāpēc izņēmuma jurisdikcija ir tās dalībvalsts tiesām, kurā atrodas attiecīgais īpašums²⁸, ir pareizas tiesvedības nodrošināšana, jo, ņemot vērā ģeogrāfisko tuvumu, šīm tiesām ir vislabākās iespējas lemt par strīdiem saistībā ar tiesībām, kas attiecas uz šo nekustamo īpašumu²⁹, kā Tiesa to ir vairākkārt nospriedusi saistībā ar Briseles konvenciju³⁰.

28. No sistēmiskā viedokļa raugoties, arī ir skaidrs, ka Regulas Nr. 44/2001 22. panta 1. punktā paredzēto noteikumu par izņēmuma jurisdikciju nevarētu saprast tik plaši, ka tiktu pārsniegts tas, kas ir nepieciešams, lai sasniegtu tā mērķus³¹. Tas izriet no tā, ka šajā tiesību normā ir paredzēts izņēmums ne tikai no šīs regulas 2. panta 1. punktā ietvertā vispārīgā noteikuma par jurisdikciju – tādējādi liedzot atbildētājam ierasties tiesā, kas atrodas netālu no viņa dzīvesvietas, ja attiecīgais nekustamais īpašums neatrodas tajā pašā dalībvalstī, – bet arī no īpašiem šajā pašā regulā ietvertajiem noteikumiem par jurisdikciju, tādējādi liedzot lietas dalībniekiem izmantot tajā paredzētās izvēles iespējas³².

29. Tieši šajā kontekstā Tiesa, transponējot judikatūru attiecībā uz Briseles konvencijas 16. panta 1. punkta a) apakšpunktu, jau ir šauri interpretējusi Regulas Nr. 44/2001 22. panta 1. punkta materiālo piemērošanas jomu. Tātad tiesību norma par izņēmuma jurisdikciju “lietu tiesību saistībā ar nekustamo īpašumu” jomā, kuru tā nosaka, tika definēta tādējādi, ka tā “neaptver visas tiesvedības saistībā ar nekustamā īpašuma lietu tiesībām, bet tikai tās, kuras vienlaicīgi ietilpst minētās konvencijas [vai attiecīgi minētās regulas] piemērošanas jomā un ir starp tām, kuru mērķis, pirmkārt, ir noteikt nekustamā īpašuma platību, sastāvu, īpašumtiesības un valdījumu vai citu lietu tiesību esamību attiecībā uz šiem īpašumiem un, otrkārt, nodrošināt šo tiesību īpašniekiem ar viņu īpašumtiesībām saistīto priekšrocību [prerogatīvu] aizsardzību”³³.

30. Turklāt no judikatūras³⁴ izriet, ka, lai piemērotu Briseles konvencijas 16. panta 1. punktu, nav pietiekami, ka tiesvedība attiecas uz lietu tiesībām saistībā ar nekustamo īpašumu vai tiesvedībai ir kāda saistība ar nekustamo īpašumu, bet tās pamatā ir jābūt lietu tiesībām, nevis personiskajām tiesībām³⁵. Lietu tiesības no personiskajām tiesībām atšķiras ar to, ka pirmās tiesības uz materiālu lietu rada sekas attiecībā uz visiem, bet uz otrajām tiesībām var atsaukties, tikai vērsoties pret personu, kurai ir attiecīgas saistības. Tas attiecas arī uz Regulas Nr. 44/2001 22. panta 1. punktu.

31. Šajā gadījumā es uzskatu, ka prasība konstatēt, ka zemesgrāmatā ierakstītās pirkuma tiesības uz zemes gabalu netika pienācīgi izlietotas, tāda kā prasība, kuru sabiedrība *Z. GbR* pirmā ir cēlusi Itālijas tiesā, ietilpst šīs pēdējās tiesību normas piemērošanas jomā. Proti, šāda prasība ir balstīta uz noteikta veida pirmtiesībām saistībā ar nekustamo īpašumu³⁶, un tās mērķis ir noteikt, kādas sekas

28 — Uzsveru, ka jurisdikcija Regulas Nr. 44/2001 22. panta izpratnē nav tikai tiesai, kuras [teritoriālajā] jurisdikcijā atrodas šis nekustamais īpašums, bet visām šādā veidā norīkotās dalībvalsts tiesām.

29 — M. P. Ženārs [M. P. Jenard] savā Ziņojumā par Konvenciju par jurisdikciju un spriedumu izpildi civillietās un komercietās (OV 1979, C 59, 1. lpp., it īpaši 35. lpp.) uzsvēra, ka “šie strīdi bieži vien liek veikt pārbaudes, izmeklēšanu, ekspertīzes, kas būtu jāveic uz vietas. Turklāt bieži vien uz lietu daļēji attiecas prakse, kas parasti ir zināma tikai to vietu tiesām, kur atrodas nekustamais īpašums, vai vismaz tās valsts tiesām, kurā atrodas nekustamais īpašums”. Piebilda, ka vairākas dalībvalstis lietu tiesības saistībā ar nekustamo īpašumu, lai tās būtu spēkā attiecībā uz trešajām personām, ir jāieraksta zemesgrāmatā vai citā publiskā reģistrā, kurš tiek uzskatīts par uzticamu un kura uzturēšana bieži tiek uzticēta tās vietas tiesai, kurā atrodas nekustamais īpašums, un katrā ziņā, lai tās reģistrētu, tai pēc savas ierosmes jāpaziņo par saviem pieņemtajiem lēmumiem, kas skar šīs ierakstītās tiesības.

30 — Skat. it īpaši spriedumu lietā *ČEZ* (minēts iepriekš, 28. un 29. punkts un tajos minētā judikatūra).

31 — Skat. rīkojumu lietā *Gaillard* (minēts iepriekš, 14. punkts), 2005. gada 13. oktobra spriedumu lietā C-73/04 *Klein* (Krājums, I-8667. lpp., 15. punkts) un spriedumu lietā *ČEZ* (minēts iepriekš, 26. punkts un tajā minētā judikatūra).

32 — Minētās regulas 23. panta 5. punktā ir it īpaši noteikts, ka “vienošanās [...], ar ko piešķir jurisdikciju, nav spēkā, [...] ja tiesām, kuru jurisdikciju tie izslēdz, ir izņēmuma jurisdikcija saskaņā ar 22. pantu”.

33 — Spriedums lietā *Schneider* (minēts iepriekš, 21. punkts un iepriekš minētā judikatūra par Briseles konvenciju).

34 — Skat. it īpaši 1994. gada 17. maija spriedumu lietā C-294/92 *Webb* (*Recueil*, I-1717. lpp., 14. punkts) un rīkojumu lietā *Gaillard* (minēts iepriekš, 16. un 17. punkts un tajos minētā judikatūra).

35 — Izņemot 1. punktā paredzēto izņēmumu attiecībā uz prasībām par nekustamā īpašuma nomu/īri.

36 — Norādišu, ka M. P. Šlosers [M. P. Schlosser] ziņojumā par Konvenciju par Dānijas Karalistes, Īrijas un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes pievienošanas Konvencijai par jurisdikciju un spriedumu izpildi civillietās un komercietās un protokolam par tās interpretāciju Tiesā (OV 1979, C 59, 71. lpp.) ir minējis starp lietu tiesībām izcelsmes dalībvalstis, it īpaši Vācijā, “tiesības, kas piešķir pirmtiesības” (skat. 166. punktu).

minēto tiesību īstenošana var radīt *erga omnes* par labu to turētājam saistībā ar īpašuma nodošanu, it īpaši attiecībā pret trešo personu – pircēju. Tātad runa patiešām ir par strīdu, kas gan attiecas uz lietu tiesībām, nevis personiskajām tiesībām, gan ir saistīts ar nekustamo īpašumu. Es uzskatu, ka iepriekš minētie apsvērumi par pareizu tiesvedību, kas ir minētā 22. panta 1. punkta pamatā, atbalsta šo interpretāciju.

32. Tāpēc uz trešo prejudiciālo jautājumu es ierosinu atbildēt, ka prasība par pirmpirkuma tiesību uz nekustamo īpašumu izlietošanas spēkā esamību, tāda kā prasība, kas izskatāmajā lietā celta Itālijas tiesā pirms lietas ierosināšanas iesniedzējtiesā, ietilpst prasības par “lietu tiesībām saistībā ar nekustamo īpašumu” jēdzienā Regulas Nr. 44/2001 22. panta 1. punkta izpratnē.

2) *Par tiesas, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, izņēmuma jurisdikcijas saskaņā ar Regulas Nr. 44/2001 22. panta 1. punktu sekām saistībā ar iespējamo tiesvedības apturēšanu lis pendens gadījumā (ceturtais jautājums)*

33. Ceturtais prejudiciālais jautājums būtībā ir par saikni starp Regulas Nr. 44/2001 22. panta 1. punktu un 27. panta 1. punktu, it īpaši par to, vai pirmais no minētajiem pantiem ļauj atkāpties no otrā. Proti, Tiesu lūdz atbildēt, vai tiesai, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, gadījumā, ja tiesvedība paralēli norisinās divās dažādās dalībvalstīs, ir jāņem vērā, ka, pēc tās domām, tiesas, kurā pirmajā celta prasība, iespējamais lēmums saskaņā ar šīs regulas 35. panta 1. punktu netiktu atzīts citās dalībvalstīs, jo netika ievērota minētā 22. panta 1. punktā paredzētā izņēmuma jurisdikcija attiecībā uz lietu tiesībām saistībā ar nekustamo īpašumu.

34. Es uzskatu, ka uz šo jautājumu būtu jāatbild apstiprinoši. Tas, manuprāt, ir nepārprotami, vispirms ņemot vērā Regulas Nr. 44/2001 27. panta formulējumu, kas atbilst Briseles konvencijas 21. panta formulējumam. Šīs pēdējās tiesību normas redakcijā ir veiktas būtiskas izmaiņas, kas jāņem vērā. Pirms grozījumu izdarīšanas 1989. gadā³⁷, šis 21. pants bija formulēts tādējādi, ka tiesai, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, bija iespēja apturēt tiesvedību, nevis pienākums atteikties izskatīt lietu tikai tad, ja tika apstrīdēta citas tiesas jurisdikcija.

35. Pašreizējais mehānisms ir pretējs, jo tiesai, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, gluži pretēji, ir pienākums apturēt tiesvedību, “līdz tiek konstatēta tās tiesas jurisdikcija, kurā pirmajā celta prasība”. Taču, šķiet, šo jurisdikciju nekādi nevarēs konstatēt, ja, ņemot vērā strīda priekšmetu, izņēmuma jurisdikcija ir tikai tiesai, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, kā tas izriet no minētās regulas 22. panta 1. punkta, kurai obligāti jādod priekšroka³⁸.

36. Es uzskatu, ka Tiesas judikatūra attiecībā uz Briseles konvencijas 21. pantu nav pretrunā šim vērtējumam. Proti, spriedumā lietā *Overseas Union Insurance* u.c. ir ietverts *obiter dictum*³⁹, ko var saprast *a contrario* tādā nozīmē, ka, ja saskaņā ar šo konvenciju, it īpaši tās 16. pantu (atbilst Regulas Nr. 44/2001 22. pantam), tiesai, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, ir izņēmuma jurisdikcija, minētajai tiesai būtu iespēja ņemt vērā, ka tiesai, kurā pirmajā celta prasība, nav jurisdikcijas. Precīzāk, šādā gadījumā tiesa, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, tikai pārbauda savu jurisdikciju, kas šajā gadījumā ir izņēmuma jurisdikcija, kā šajā pašā lietā uz to norādīja ģenerālvokāts V. Van Gervens [*W. Van Gerven*]⁴⁰.

37 — Ar 1989. gada 26. maija Konvenciju par Spānijas Karalistes un Portugāles Republikas pievienošanos (OV L 285, 1. lpp.).

38 — Šajā ziņā skat. Gaudemet-Tallon, H., *Compétence et exécution des jugements en Europe*, LGDJ, Parīze, 4. izdevums, 2010, 338–1. punkts; Magnus, U. un Mankowski, P. (izd.), *European Commentaries on Private International Law, Brussels I Regulation*, Sellier, Mīnhene, 2. izdevums, 2012, 478. un nākamās lappuses, 5. un 10. punkts, un 496. lpp., 55. punkts.

39 — 1991. gada 27. jūnija spriedums lietā C-351/89 (*Recueil*, I-3317. lpp.), kura 26. punktā ir norādīts: “izņemot gadījumu, ja tiesai, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, saskaņā ar Konvenciju, it īpaši tās 16. pantu [...] ir izņēmuma jurisdikcija, tiesa, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, var tikai apturēt tiesvedību” (mans izcēlums). Lai gan nekāda izņēmuma jurisdikcija par labu tiesai, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, pamatlietā (skat. minētā sprieduma 21. punktu) netika apgalvota, Tiesa tāpat kā ģenerālvokāts V. Van Gervens (skat. minētajā lietā sniegto secinājumu 9. punktu) tomēr atsaucās uz šo aspektu.

40 — Turpat, minētā sprieduma 21., 25. un 26. punkts, kā arī minēto secinājumu 13. punkts.

37. Šai pieejai, kas tika izvēlēta attiecībā uz sākotnējo 21. panta redakciju, manuprāt, *a fortiori* ir jādod priekšroka attiecībā uz Regulas Nr. 44/2001 27. pantu, kura formulējumā ir vēl skaidrāk paredzēta nepieciešamība vispirms oficiāli konstatēt tiesas, kurā pirmajā celta prasība, jurisdikciju, lai pilnībā ņemtu vērā *lis pendens* situāciju.

38. Piebildīšu, ka turpmākā judikatūra, manuprāt, ir saderīga ar šādu vērtējumu. Spriedumā lietā *Gasser*⁴¹, kas attiecas uz grozīto Briseles konvencijas 21. panta redakciju, Tiesa ir nospriedusi, ka tajā ietvertais procesuālais noteikums “ir skaidri balstīts vienīgi uz hronoloģisko secību, kādā attiecīgajās tiesās ir celtas prasības”. Tā ir secinājusi, ka tiesā, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, un kuras jurisdikcija tika apgalvota saskaņā ar tiesas piekritības atzīšanas noteikumu, tiesvedība tomēr ir jāaptur līdz brīdim, kad tiesa, kurā pirmajā celta prasība, konstatē, ka tai nav jurisdikcijas, un tas tā ir tostarp tiesiskās noteiktības labad⁴².

39. Tomēr minētajā lietā runa bija par īpašu izņēmuma jurisdikcijas gadījumu, kuras pamatā bija vienošanās par tiesas izvēli, no kuras lietas dalībnieki var atteikties vai kuras spēkā esamību var apstrīdēt⁴³, nevis par jurisdikciju, kas ir tieši saistīta ar strīda priekšmetu, kā tas ir lietu tiesību saistībā ar nekustamo īpašumu jomā atbilstoši Regulas Nr. 44/2001 22. panta 1. punktam.

40. Ja tiesa, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, ir vienīgā, kurai, pamatojoties uz šo pēdējo tiesību aktu, ir izņēmuma jurisdikcija⁴⁴, tajā uzsāktā tiesvedība, manuprāt, nebūtu jāaptur saskaņā ar šīs regulas 27. panta 1. punktu, lai sagaidītu tiesas, kurā pirmajā celta prasība, nolēmumu, jo šī pēdējā tiesa nevarētu juridiski korekti pasludināt, ka tai ir jurisdikcija, un tādējādi pēc būtības pieņemt lēmumu lietā, kas tiek paralēli izskatīta. Izmantojot citu pieeju, priekšroka tiktu dota tā sauktajām “torpēdas” prasībām, kuras pirmām kārtām var negodīgi celt kādā dalībvalstī, lai tikai izvairītos no kādas citas dalībvalsts izņēmuma jurisdikcijas, proti, tās dalībvalsts jurisdikcijas, kurā atrodas attiecīgais nekustamais īpašums, uz ko attiecas strīds.

41. Sistēma, kurā iekļauts Regulas Nr. 44/2001 27. panta 1. punkts, apstiprina manis piedāvāto interpretāciju. Proti, saskaņā ar šīs pašas regulas 25. pantu pienākums atteikties izskatīt lietu jāuzņemas visām dalībvalstu tiesām, kas nav tās dalībvalsts tiesas, kurā atrodas nekustamais īpašums, uz ko attiecas strīds par lietu tiesībām⁴⁵. Turklāt saskaņā ar minētās regulas 35. panta 1. punktu un 45. panta 1. punktu ir skaidrs, ka citas dalībvalstis neatzīs, ne arī izpildīs nolēmumu, kuru, pārkāpjot 22. panta 1. punktā ietvertu jurisdikcijas normu, būs pieņēmusi tiesa, kurā pirmajā celta prasība. Ja šādā situācijā tiesa, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, un kam ir izņēmuma jurisdikcija, apturētu tiesvedību, vienkārši tiktu vienīgi zaudēts laiks un tādējādi tas neatbilstu pareizas tiesvedības prasībām.

42. Tomēr, lai neliegtu minētajā 27. panta 1. punktā paredzētā mehānisma lietderīgo iedarbību, es uzskatu, ka šāds tiesas, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, apgalvojums par savu izņēmuma jurisdikciju, neņemot vērā prioritāti, kas principā tiek piešķirta tiesai, kurā pirmajā celta prasība, būtu jālieto tikai tad, kad ir iespējams droši paredzēt, ka nolēmums tiks atzīts un izpildīts, nerodoties pretrunīgu nolēmumu pieņemšanas riskam. Tāpat kā Apvienotās Karalistes valdība un Šveices valdība es uzskatu, ka to var paredzēt tad, ja strīdi ietilpst Regulas Nr. 44/2001 22. panta 1. punkta

41 — 2003. gada 9. decembra spriedums lietā C-116/02 (*Recueil*, I-14693. lpp., 47. punkts).

42 — Skat. minētā sprieduma 41.–54. punktu, precizējot, ka ģenerālvokāts F. Ležē [*P. Léger*] bija paudis pretēju viedokli (skat. 57. un nākamos punktus viņa secinājumos lietā, kurā pasludināts minētais spriedums).

43 — Minētā sprieduma 49.–51. punkts.

44 — Turpretī saskaņā ar Regulas Nr. 44/2001 29. pantu, ko piemēro gan *lis pendens* gadījumā, gan saistītu prasību gadījumā, “ja prasības ir *vairāku tiesu izņēmuma jurisdikcijā*, visas tiesas, kas nav tiesa, kurā *pirmajā* celta prasība, *atsakās no jurisdikcijas par labu minētajai tiesai*” (mans izcēlums).

45 — Saskaņā ar minēto 25. pantu, “ja kādas dalībvalsts tiesā ceļ prasību, kura galvenokārt attiecas uz lietu, kas saskaņā ar 22. pantu ir citas dalībvalsts tiesu izņēmuma jurisdikcijā, tā pēc savas iniciatīvas paziņo, ka tai nav jurisdikcijas”.

piemērošanas jomā. Šajā konkrētajā situācijā netiktu skarts Regulas Nr. 44/2001 un it īpaši tās 27. panta mērķis, proti, izvairīties no paralēlas tiesvedības dažādu dalībvalstu tiesās un nodrošināt, ka netiek taisīti, iespējams, nesavienojami spriedumi⁴⁶, jo šādu spriedumu pieņemšanas iespējamība līdz ar to it īpaši tiek samazināta.

43. Tādējādi uz ceturto jautājumu es ierosinu sniegt apstiprinošu atbildi, ņemot vērā, ka tādā gadījumā kā izskatāmajā lietā nav divu tiesu, kurām būtu vienlīdzīga jurisdikcija, un ka tādad nepastāv nepieciešamība atrisināt pozitīvu konfliktu starp jurisdikcijām, piemērojot Regulas Nr. 44/2001 noteikumus par *lis pendens*.

B – Par Regulas Nr. 44/2001 27. panta 1. punkta interpretāciju

44. Pārējie četri prejudiciālie jautājumi par Regulas Nr. 44/2001 27. panta 1. punktu⁴⁷ tiks pārkārtoti, lai vispirms aplūkotu nosacījumus, kuriem jāiestājas, lai konstatētu *lis pendens* esamību minētās tiesību normas izpratnē (1), un pēc tam šīs iespējamās esamības sekas (2).

45. Manuprāt, uz šiem jautājumiem nebūs jāatbild, ja Tiesa, kā es to ierosinu, secina, ka izskatāmajā lietā nav *lis pendens* šā panta izpratnē, jo priekšroka ir dodama izņēmuma jurisdikcijai atbilstoši noteikumam par *forum rei sitae*, kas paredzēts minētās regulas 22. panta 1. punktā. Tādējādi šos jautājumus savos apsvērumos aplūkošu tikai pakārtoti.

1) Par “*lis pendens*” Regulas Nr. 44/2001 27. panta 1. punkta izpratnē esamības nosacījumiem

46. Pirmie divi prejudiciālie jautājumi attiecas uz apstākļiem, kādos ir konstatējams *lis pendens* saskaņā ar Regulas Nr. 44/2001 27. panta 1. punktu. It īpaši Tiesai ir jāprecizē, kas jāsaprot ar izteicieniem “prasības [...] starp tām pašām pusēm” (a) un “prasības par vienu un to pašu pamatu un priekšmetu” (b), kas šajā tiesību normā nav definēti.

47. Sākumā atgādināšu, ka šiem diviem izteicieniem jāsniedz autonoma definīcija, kas tādad ir nodalāma no koncepcijām, kas dominē vienā vai citā dalībvalstī⁴⁸.

48. Manuprāt, interpretējot Regulas Nr. 44/2001 noteikumus par *lis pendens*, netieši būtu jāņem vērā Tiesas pieeja spriedumā lietā *Tatry* par to, kā ir jāinterpretē paralēlais saistīto prasību jēdziens, kas ietver “visus gadījumus, kad pastāv spriedumu pretrunīguma iespēja, pat ja spriedumus var izpildīt katru atsevišķi un to tiesiskās sekas viena otru neizslēdz”⁴⁹. No tā es secinu, ka *lis pendens* attiecas uz situācijām, kad *noņēmums, kas tiks pieņemti, nevar izpildīt katru atsevišķi un to tiesiskās sekas viena otru izslēdz*. Šī iemesla dēļ, manuprāt, tiesai, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, ir noteikts pienākums apturēt tiesvedību līdz brīdim, kad tiks konstatēta tiesas, kurā pirmajā celta prasība, jurisdikcija⁵⁰.

49. Piebildīšu, ka saistībā ar šo interpretāciju arī būtu jāizdara attiecīgi secinājumi no tā, ka Savienības tiesībās civillietās pieņemtā nolēmuma *res judicata* spēka gan objektīva, gan subjektīva piemērojamība nav saskaņota. Tādējādi noteikumu par *lis pendens* piemērošana var radīt grūtības, jo *lis pendens* faktiski, manuprāt, ir nolēmuma, kas būs jāpieņem tiesai, kurā pirmajā celta prasība, *res judicata* spēka

46 — Minētās regulas preambulas 15. apsvērumā pasludinātais mērķis.

47 — Proti, pirmais, otrais, piektais un astotais prejudiciālais jautājums.

48 — Saskaņā ar judikatūru attiecībā uz Briseles konvencijas 21. panta, kas atbilst Regulas Nr. 44/2001 27. pantam, interpretāciju skat. it īpaši 1987. gada 8. decembra spriedumu lietā 144/86 *Gubisch Maschinenfabrik* (*Recueil*, 4861. lpp., 11. punkts) un 1998. gada 19. maija spriedumu lietā C-351/96 *Drouot assurances* (*Recueil*, I-3075. lpp., 16. punkts).

49 — Tiesas 1994. gada 6. decembra spriedums lietā C-406/92 (*Recueil*, I-5439. lpp., 53. punkts).

50 — Tāpat kā Šveices valdība es uzskatu, ka noteikumi par *lis pendens* cenšas novērst risku, ka tiek pieņemti “formāli pretrunīgi nolēmumi”, un tādad izpildes posmā tie ir savstarpēji pilnīgi nesaderīgi nolēmumi.

paredzamā forma. Turklāt, īstenojot pienākumu apturēt tiesvedību saskaņā ar Regulas Nr. 44/2001 27. panta 1. punktu, nebūtu jāprasa, lai tiesa, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, zinātu to civilo tiesību vai civilprocesuālo tiesību normu īpatnības, kas piemērojamas dalībvalstī, kuras tiesā pirmajā tika celta prasība. Es uzskatu, ka šai tiesai jāspēj pieņemt lēmumu pēc to dokumentu drīzāk tehniskas pārbaudes, ar kuriem ierosināta lieta, kas tiek izskatīta paralēli.

a) Par izteiciena “starp tām pašām pusēm” Regulas Nr. 44/2001 27. panta 1. punkta izpratnē interpretāciju (pirmais jautājums)

50. Uzdodot pirmo jautājumu, iesniedzējtiesa Tiesai jautā, vai par lietām “starp tām pašām pusēm”, kas ir jēdziens, kurš ir viens no Regulas Nr. 44/2001 27. panta 1. punkta piemērošanas kritērijiem, var uzskatīt tādas divas paralēli izskatāmas lietas, kurās lietas dalībnieki ir divkārti iesaistītas personas – pirmajā lietā tās abas ir atbildētājas, bet otrajā lietā tās ir attiecīgi prasītāja un atbildētāja.

51. Interpretējot Briseles konvenciju, Tiesai jau bija jādefinē šis izteiciens, un tā ir atzinusi, ka “lietas dalībnieku identiskums jāsaprot neatkarīgi no to statusa abās tiesvedībās – prasītājs pirmajā tiesvedībā var būt atbildētājs otrajā tiesvedībā”⁵¹ un otrādi. Tātad procesuālā statusa maiņa paralēli izskatītajās lietās ir iespējama.

52. Tāpat tika atzīta *lis pendens* esamība gadījumā, kurā attiecīgu personu identiskums nav pilnīgs, bet tikai daļējs, ar nosacījumu, ka “vismaz viens no prasītājiem un vismaz viens no atbildētājiem pirmajā tiesvedībā ir arī viens no prasītājiem un atbildētājiem otrajā tiesvedībā vai otrādi”⁵².

53. Turklāt, īpaši plaši interpretējot šo kritēriju, Tiesa savā spriedumā lietā *Drouot assurances* ir norādījusi, ka noteikumu par *lis pendens* piemērošana dažkārt var būt nepieciešama, pat ja abās tiesvedībās lietas dalībnieki formāli nav identiski, ar nosacījumu, ka attiecīgo personu intereses ir tik identiskas un nedalāmas, ka tās ir uzskatāmas par vienu un to pašu lietas dalībnieku, jo “nelabvēlīgam spriedumam attiecībā uz vienu lietas dalībnieku būtu *res judicata* spēks attiecībā uz otro lietas dalībnieku”⁵³.

54. Tomēr, manuprāt, minētais spriedums būtu jāpiemēro tikai *litis konsortium necessarium* gadījumos vai līdzīgās situācijās, kad, no juridiskā viedokļa raugoties, nav nekādu šaubu par lietas dalībnieku interešu identiskumu un nedalāmību. Tiesai, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, parasti nevar noteikt pienākumu pārbaudīt, vai ir izpildīti šādi kritēriji, zinot, ka tam varētu būt nepieciešams uzklaut visus lietas dalībniekus, kuri ir iesaistīti strīdā, kas tiek izskatīts tiesā, kurā pirmajā celta prasība, vai iegūt šajā ziņā lietderīgus pierādījumus.

55. Ja nebūtu šāda ierobežojuma, piemērojot šo judikatūru, manuprāt, rastos tiesību aizsardzības iespēju tiesā liegšanas risks, jo, ceļot prasību pret vienu lietas dalībnieku pirmajā dalībvalstī, varētu tikt liegta iespēja celt prasību un pabeigt tiesvedību pret citu personu otrajā dalībvalstī, pat tad, ja pirmajā lietā pasludinātais spriedums nebūtu jāizpilda pret atbildētāju otrajā lietā otrajā dalībvalstī⁵⁴. Šajā ziņā jāatgādina, ka Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas, kas parakstīta Romā

51 — Spriedums lietā *Tatry* (minēts iepriekš, 31. punkts), kā arī minētajā lietā sniegtie ģenerāladvokāta Dž. Tezauro [*G. Tesauro*] secinājumi (14. un 20. punkts).

52 — Spriedums lietā *Tatry* (minēts iepriekš, 29. un 34. punkts). Šajā gadījumā tiesai, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, ir pienākums atteikties izskatīt lietu tikai, ciktāl lietas dalībnieces tajā ir arī lietas dalībnieces iepriekš uzsāktajā tiesvedībā, un tiesvedība starp pārējiem lietas dalībniekiem var turpināties.

53 — Spriedums lietā *Drouot assurances* (minēts iepriekš, 19. un 23. punkts).

54 — Piemēram, sabiedrības un tās filiāles, kuras viss pamatkapitāls pieder šai sabiedrībai, intereses dažos gadījumos var būt nedalāmas un identiskas, bet ne vienmēr pret šo sabiedrību vienā dalībvalstī pasludinātais nolēmums ir izpildāms arī attiecībā uz tās filiāli tajā dalībvalstī, kurā tā ir reģistrēta.

1950. gada 4. novembrī, 6. un 13. pantā⁵⁵ un Eiropas Savienību Pamattiesību hartas 47. panta pirmajā un otrajā daļā⁵⁶ noteiktās tiesības ir individuālas tiesības, kas pastāv neatkarīgi no tā, vai attiecīgajai fiziskai vai juridiskai personai ir vai nav nedalāmas vai identiskas intereses ar citu lietas dalībnieku. Ņemot vērā, ka tie ir dažādi tiesību subjekti, pat ja viņiem ir kopīgas intereses, nebūtu pamatoti liegt kādai personai iespēju, ka viņa prasība nekavējoties tiek izskatīta, tāpēc, ka kāda cita persona ir atbildētājs citas dalībvalsts tiesā ierosinātajā tiesvedībā.

56. It īpaši attiecībā uz aplūkoto gadījumu izskatāmajā lietā, manuprāt, no Regulas Nr. 44/2001 27. panta 1. punkta formulējuma skaidri izriet, ka lietas dalībnieku identiskums šīs tiesību normas izpratnē nozīmē, ka divās paralēli izskatītajās lietās lietas dalībnieki ir pretējās puses⁵⁷. Šāda prasība atspoguļo arī tradicionālo pieeju civilprocesā, kas balstās uz binārām procesuālām attiecībām, kurās prasītājs un atbildētājs vēršas viens pret otru, iesniedzot prasības vienam pret otru.

57. Lai arī saskaņā ar minēto judikatūru iespējamā *lis pendens* gadījumā lietas dalībnieki paralēli notiekošajās tiesvedībās var mainīties ar statusiem, tomēr minētās tiesību normas tekstā nekas nenorāda, ka tā ir jāpiemēro situācijās, kad lietas dalībnieces, kā tas ir izskatāmajā lietā, abas ir atbildētājas pirmajā tiesvedībā, bet viena ir prasītāja un otra atbildētāja otrajā tiesvedībā.

58. Es uzskatu, ka, šādā situācijā īstenojot 27. panta 1. punktā paredzēto tiesību normu par tiesvedības apturēšanu, visticamāk, varētu tikt apdraudēta lietas dalībnieku efektīva tiesību aizsardzība tiesā un it īpaši tās lietas dalībnieces tiesības uz aizstāvību, kas ir atbildētāja pirmajā lietā. Proti, viņa nevarēs efektīvi aizstāvēt savas intereses tiesā, kurā pirmajā celta prasība, pret lietas dalībnieci, kas minētajā strīdā arī ir atbildētāja, nevis prasītāja.

59. Turklāt, manuprāt, tas smagi ietekmētu *res judicata* spēku un pirmās tiesas lēmuma piespiedu izpildi par labu vienai no atbildētājām un pret viņas līdzatbildētāju. Ja apvieno trīspusējo attiecību (A pret B un C) un divpusējo attiecību (B pret C) situācijas, es nesaprotu, kāpēc paralēli pasludinātus lēmumus nevarētu izpildīt atsevišķi un kādā veidā to tiesiskās sekas varētu būtu savstarpēji izslēdzošas, ņemot vērā, ka nolēmumiem civillietās un komercietās piemērojamības subjektiem ziņā nevar būt *erga omnes* iedarbības, proti, pārsniedzot tiesiskās attiecības, kas pastāv starp prasītāju un atbildētāju, robežas.

60. Manis piedāvātā interpretācija ir saderīga ar Regulas Nr. 44/2001 27. panta galveno mērķi – novērst pretrunīgu nolēmumu pieņemšanas risku, kurus tāpēc nevar izpildīt citā dalībvalstī⁵⁸, jo šāds risks tādā situācijā kā izskatāmajā lietā nepastāv. Proti, Vācijas tiesas pasludinātajam spriedumam pret *M. Weber* nebūtu *res judicata* spēka un tā tad tas nebūtu saistošs attiecībā uz sabiedrību *Z. GbR* Itālijā, un tas pats Vācijā attiecas uz Itālijas tiesas, kurā pirmajā celta prasība, pasludināto nolēmumu. Turklāt *M. Weber*, kas ir saistītā persona attiecībā uz pirmpirkuma tiesībām, intereses nav identiskas šīs sabiedrības, kas ir nekustamā īpašuma pircēja un uz kuru attiecas minētās tiesības, interesēm.

55 — Turpmāk tekstā — “ECPAK”. Minētajā 6. pantā paredzētās “tiesības uz lietas taisnīgu izskatīšanu” ietver piekļuvi tiesai, it īpaši saprātīgā termiņā, lietas taisnīgu izskatīšanu, it īpaši attiecībā uz pierādījumiem, un tiesības uz sacikstes principa izmantošanu (1. punkts), kā arī nevainīguma prezumpciju (2. punkts) un tiesības uz aizstāvību (3. punkts). 13. pants aizsargā “tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību”.

56 — Turpmāk tekstā — “Harta”. Minētās daļas attiecīgi attiecas uz tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā un tiesībām uz objektīvu tiesu, bet šā 47. panta trešajā daļā runa ir par juridisko palīdzību. Par šīs tiesību normas izcelsmi un saturu skat. paskaidrojumus attiecībā uz Pamattiesību hartu (OV 2007, C 303, 17. lpp.) un it īpaši 2007. gada 13. marta spriedumu lietā C-432/05 *Unibet* (Krājums, I-2271. lpp., 37. punkts), kā arī 2010. gada 18. marta spriedumu apvienotajās lietās no C-317/08 līdz C-320/08 *Alassini* u.c. (Krājums, I-2213. lpp., 61. punkts).

57 — Tā ir taisnība ne tikai attiecībā uz šī noteikuma franču valodas versiju, kas paredz prasījumus “entre les mêmes parties” [“starp tām pašām pusēm”], bet arī, kā norāda Vācijas valdība, attiecībā uz citu valodu versijām, tostarp vācu (“zwischen denselben Parteien”), spāņu (“entre las mismas partes”), angļu (“between the same parties”), itāļu (“tra le stesse parti”), nīderlandiešu (“tussen dezelfde partijen”), portugāļu (“entre as mesmas partes”) un somu (“samojen asianosaisten välillä”) valodas versijām (mans izcēlums).

58 — Skat. it īpaši šīs regulas preambulas 10. un 15. apsvērumu, kā arī spriedumu lietā *Drouot assurances* (minēts iepriekš, 17. punkts).

61. Visu šo iemeslu dēļ un pretēji tam, ko ierosina iesniedzējtiesa, es piekřītu visu ieinteresēto lietas dalībnieku, izņemot *M. Weber*⁵⁹, viedoklim, ka tādas prasības kā tās, kas izskatāmajā lietā attiecīgi ir celtas Itālijas un Vācijas tiesā, nevar uzskatīt par prasībām “starp tām pašām pusēm” Regulas Nr. 44/2001 27. panta 1. punkta izpratnē. Tādējādi, ja Tiesa nolemj spriest par pirmo jautājumu, es ierosinu atbildēt noliedzoši.

b) Par izteiciena [prasības] “par vienu un to pašu pamatu un priekšmetu” interpretāciju Regulas Nr. 44/2001 27. panta 1. punkta izpratnē (otrais jautājums)

62. Uzdodot otro jautājumu, iesniedzējtiesa jautā, vai abām lietām ir “viens un tas pats priekšmets” Regulas Nr. 44/2001 27. panta 1. punkta izpratnē, ja tās attiecas uz prasībām, kurām ir dažādi prasījumi un pamatojums, bet, lai lemtu par abām šīm paralēli izskatāmajām lietām, sākumā ir jāatrisina viens un tas pats jautājums, vai arī vienā no šīm lietām, iesniedzot pakārtotu prasījumu, tiek lūgts konstatēt tiesiskās attiecības, par kurām otrajā lietā ir uzdots jautājums, kas jāatrisina vispirms.

63. Precizēšu, ka šajā lietā problēma rodas tikai tad, ja kopā skata pirmo prasījumu Itālijas tiesā, kurā pirmajā celta prasība, un prasību Vācijas tiesā, kurā tā ir celta kā otrajā.

64. Piebildīšu, ka uz šo jautājumu nebūtu jāatbild, it īpaši tad, ja uz pirmo jautājumu, kā es to ierosinu, tiktu sniegta noliedzoša atbilde, jo 27. pantā noteiktie kritēriji ir acīmredzami kumulatīvi – ar viena kritērija neesamību pietiek, lai secinātu, ka attiecīgajos apstākļos minētajā pantā paredzētais noteikums par *lis pendens* nav piemērojams. Manuprāt, jautājumu par pamata un priekšmeta identiskuma esamību nevar atrisināt neatkarīgi no jautājuma par lietas dalībnieku identiskumu. Pamats un priekšmets attiecas gan uz prasību, gan uz vēlāk pieņemtā nolēmuma *res judicata* spēka objektīvu piemērojamību. Šī objektīvā piemērojamība nedrīkstētu pārsniegt tiesvedības piemērojamību subjektiem strīdos, kas ietilpst Regulas Nr. 44/2001⁶⁰ piemērošanas jomā.

65. Tātad, lai tikai sniegtu izsmeļošu atbildi, vispirms uzsvēršu, ka Tiesa iepriekš minētajā spriedumā lietā *Gubisch Maschinenfabrik*⁶¹ ir nospriedusi, ka, lai arī Briseles konvencijas “21. panta”, kas atbilst Regulas Nr. 44/2001 27. pantam, “vācu valodas versijā nav skaidri nošķirti jēdzieni “priekšmets” un “pamats”, minētā versija ir jāsaprot tādā pašā nozīmē kā pārējās valodu versijas, kurās visās šis nošķirums pastāv”⁶². Tādējādi neatkarīgi no šeit uzdotā otrā jautājuma formulējuma es uzskatu, ka atbilde nav jāsniedz tikai attiecībā uz “priekšmeta” jēdzienu, bet tajā ir jāietver arī “pamata” jēdziens.

59 — Precizēšu, ka *M. Weber* apgalvo, ka konkrētajā gadījumā pirmajam prejudiciālajam jautājumam nav nozīmes attiecībā uz Regulas Nr. 44/2001 27. panta piemērošanu.

60 — Citiem vārdiem sakot, lai piemērotu minētās regulas 27. pantu, būtu nepamatoti jautāt, vai A prasītāja prasībai pret atbildētāju B ir tāds pats priekšmets un pamats kā prasītāja C prasībai pret atbildētāju D.

61 — Skat. minētā sprieduma 14. punktu.

62 — Atšķirībā it īpaši no franču valodas versijas, kurā prasības priekšmets ir skaidri nošķirts no pamata, vācu valodas versija ir šāda: “Klagen wegen desselben Anspruchs”, ko var tulkot kā “prasības, kuru pamatā ir tie paši prasījumi”. Precizēšu, ka tas nav vienīgais gadījums, jo angļu valodas versijā arī nav lietots formulējums, kurā ir nošķirums (“proceedings involving the same cause of action”). Šajā ziņā skat. Magnus, U. un Mankowski, P. (minēts iepriekš, 502. un nākamās lappuses).

66. Atgādināšu, ka saskaņā ar judikatūru jēdziens “pamats” “ietver faktus un tiesību normu, kas norādīti kā pieteikuma pamatojums”, bet jēdzienu “priekšmets” “veido prasības mērķis”⁶³, tas nozīmē – vēlāmais tiesvedības iznākums. Turklāt, ņemot vērā šo uz mērķi vērsto pieeju, Tiesa jau ir nospriedusi, ka priekšmeta identiskums nav attiecināms tikai uz gadījumiem, kad prasības, kas ir paralēli iesniegtas divās lietās, ir formulētas identiski⁶⁴. Tā arī ir norādījusi, ka, izvērtējot, vai divām prasībām ir tāds pats priekšmets, “ir jāņem vērā vienīgi attiecīgo prasītāju prasījumi, neņemot vērā atbildētāja izvirzītos pamatus aizstāvībai”⁶⁵.

67. Attiecībā uz izskatāmajā lietā uzdoto konkrēto jautājumu vispirms jānorāda, ka tam, ka divās paralēli izskatāmajās lietās rodas viens un tas pats iepriekšējs jautājums, manuprāt, nav izšķirošas nozīmes, lai noteiktu, vai šīm lietām ir viens un tas pats pamats un priekšmets⁶⁶. Es uzskatu, ka pamata un priekšmeta identiskums ir jāpārbauda, it īpaši ņemot vērā sekas, kuras var radīt gaidāmais tiesas, kurā pirmajā celta prasība, nolēmums. Tādējādi ir jānoskaidro, vai atbildētājs pirmajā tiesvedībā vēl joprojām varētu kaut ko iegūt otrajā tiesvedībā, ja pirmās tiesvedības iznākums būtu viņam labvēlīgs vai nelabvēlīgs. Citiem vārdiem sakot, ir jāapsver, kādas ir vēlāmās tiesiskās sekas un ar kādu pamatu pirmajā tiesvedībā pasludinātajam nolēmumam būtu objektīvs *res judicata* spēks tiesā, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība.

68. Pietiek konstatēt, ka principā tad, ja jautājums tiek kvalificēts kā jautājums, “kas jāatrisina vispirms”, attiecīgās tiesiskās attiecības būtu jāizslēdz no prasības priekšmeta jēdziena piemērošanas jomas Regulas Nr. 44/2001 27. panta izpratnē, jo tiesvedības mērķis nevar būt tikai atbildes saņemšana uz tādu jautājumu, kas tiesai vispirms jāizlemj, lai varētu vai nu apstiprināt, vai arī noraidīt prasītāja prasīto iznākumu. Tas ir tā neatkarīgi no tā, vai jautājumam, kas jāatrisina vispirms, arī citā tiesvedībā ir sākotnēja prasījuma nozīme vai arī tas ir formulēts kā pakārtots prasījums.

69. Šeit atgādināšu, ka izskatāmajā lietā Itālijas tiesā celtā prasība galvenokārt attiecas uz *I. Weber* pirkuma tiesību izlietošanas spēkā neesamību un tās seku neesamību, jo viņa nav pieņēmusi visus sabiedrības *Z. GbR* un *M. Weber* parakstītā līguma nosacījumus, konkrēti – *M. Weber* atteikuma tiesības. Turklāt sabiedrība *Z. GbR* pakārtoti lūdza konstatēt, ka *I. Weber* bija saistoši tā līguma noteikumi, kuru minētā sabiedrība bija noslēgusi ar *M. Weber*, tostarp minētais noteikums par atteikuma tiesībām. Turpretī Vācijas tiesā celtās prasības mērķis ir saņemt no *M. Weber* piespiedu piekrišanu reģistrēt zemesgrāmatā *I. Weber* kā iepriekš *M. Weber* piederošo četru desmitdaļu līdzīpašuma īpašnieci.

70. Tātad tīri formālā līmenī šo divu tiesvedību priekšmeti nav identiski un nepastāv nesavienojamo nolēmumu pieņemšanas risks. Tomēr ir pārklāšanās starp Itālijā celtās prasības pakārtoto prasījumu un Vācijā celtās prasības pamatojumu attiecībā uz jautājumu, vai līguma noteikums par *M. Weber* atteikuma tiesībām ir saistošs *I. Weber*. Šajā ziņā es, līdzīgi Komisijai, uzskatu, ka pastāv šo divu prasību priekšmeta identiskums, kas var būt pietiekams, ņemot vērā iepriekš minētajā judikatūrā izklāstītos kritērijus, kas ļauj atsaukties uz problēmu, kas ir divu paralēli izskatāmo lietu “centrā”⁶⁷, proti, šajā gadījumā – attiecīgo pirkuma tiesību izlietošanas efektivitāti.

63 — Spriedums lietā *Tatry* (minēts iepriekš, 39. un 41. punkts), un 2004. gada 14. oktobra spriedums lietā *C-39/02 Mærsk Olie & Gas* (Krājums, I-9657. lpp., 35. un 38. punkts).

64 — Spriedums lietā *Gubisch Maschinenfabrik* (minēts iepriekš, 15. un nākamie punkti). Tiesa ir nospriedusi, ka vienā dalībvalstī celtās prasības izpildīt līgumu mērķis ir padarīt to efektīvu un citā dalībvalstī celtās prasības atcelt vai lauzt to pašu līgumu mērķis ir atņemt tam jebkādu efektivitāti, tādējādi abu paralēli notiekošo tiesvedību “centrā” ir šā līguma saistošs spēks, turklāt otro tiesvedību var pat uzskatīt par vienīgi aizstāvību pret pirmo.

65 — 2003. gada 8. maija spriedums lietā *C-111/01 Gantner Electronic (Recueil, I-4207. lpp., 32. punkts)*.

66 — Piemēram, strīdos par dažādiem pirkuma līgumiem varētu rasties viens un tas pats sākotnējais jautājums par pilnvarotāja pārstāvības pilnvarām.

67 — Skat. šo secinājumu 64. zemsvītras piezīmi.

71. Savukārt, runājot par pamatu, abi strīdi, manuprāt, ir balstīti uz vieniem un tiem pašiem faktiem, bet prasības, kā norāda Vācijas valdība, ir atvasinātas no diviem dažādiem juridiskiem aktiem. Sabiedrības Z. *GbR* Itālijas tiesā iesniegtās prasības pamatā ir līgums, kuru 2009. gada 28. oktobrī tā noslēdza ar M. Weber, bet I. Weber Vācijas tiesās celtā prasība ir balstīta uz vienošanos, kuru viņa pati noslēdza ar M. Weber pēc tam, kad bija izlietojusi savas pirkuma tiesības. Norādišu, ka, lai gan lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu nav norādītas tiesību normas, uz kurām balstīti sabiedrības Z. *GbR* prasījumi⁶⁸ Itālijas tiesā, tomēr šķiet, ka šie prasījumi ir formulēti tādējādi, ka tie attiecas uz līgumattiecībām. Savukārt Vācijas tiesā izskatāmā apstrīdēšana ir balstīta uz *BGB* 464. pantu⁶⁹ un attiecas uz pirkuma lietu tiesībām. Ņemot vērā Tiesas sniegto jēdziena “pamats” definīciju⁷⁰, kas ietver gan faktus, gan tiesisko normu, kas minēti prasības pamatojumā, “pamats” identiskuma starp abām šīm lietām, manuprāt, nav, jo attiecīgais juridiskais akts otrajā lietā nav atkarīgs no pirmajā lietā minētā līguma un, man šķiet, tiesību normas, kas minētas pirmajā un otrajā lietā, nav vienas un tās pašas.

72. Visbeidzot vēlos uzsvērt, ka, ja Regulas Nr. 44/2001 27. panta materiālā piemērošanas joma tiktu uztverta pārāk plaši, tas varētu radīt grūtības novilkt robežlīniju starp to un minētās regulas 28. pantu vai pat atņemt pēdējai minētajai tiesību normai, kuras mērķis ir papildināt iepriekš minēto normu mazāk konkurējošu tiesvedību gadījumā⁷¹, lietderīgo iedarbību. Turpmāk, atbildot uz sesto iesniedzējtiesas uzdoto jautājumu, es iztirzāšu, kā savietot abas šīs tiesību normas.

73. Tāpēc uz otro jautājumu es ierosinu pakārtoti atbildēt noraidoši.

2) *Par informāciju, kas jāpārbauda tiesai, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, piemērojot Regulas Nr. 44/2001 27. panta 1. punktu*

74. Piektajam jautājumam un astotā jautājuma pirmajai daļai kopīgs ir tas, ka tie attiecas uz attiecīgo *lis pendens* sekām un it īpaši faktiem, kuri tiesai, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, jāņem vērā, pieņemot lēmumu apturēt tiesvedību saskaņā ar Regulas Nr. 44/2001 27. panta 1. punktu. Tie attiecīgi attiecas uz to, vai pirms tiesvedības apturēšanas saskaņā ar Regulas Nr. 44/2001 27. panta 1. punktu tiesai, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, pirmkārt, ir jāpārbauda tā lietas dalībnieka iebildums, kas uzskata, ka otrais lietas dalībnieks ir ļaunprātīgi izmantojis savas tiesības, pirms tam ceļot prasību citas dalībvalsts tiesā, un, ja atbilde ir apstiprinoša, kādas tam būtu sekas (a), un, otrkārt, ir jāņem vērā tā prasītāja tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, kas ir cēlis prasību otrajā tiesā (b).

75. Precizēšu, ka uz šiem diviem jautājumiem nav jāatbild, ja, atbildot uz iepriekšējiem iesniedzējtiesas jautājumiem, Tiesa secina, kā es to ierosinu, ka minētais 27. pants nav piemērojams tādos apstākļos kā izskatāmajā lietā.

68 — *Tribunale ordinario di Milano* 2013. gada 23. maija spriedumā, kas tika pievienots izskatāmās lietas materiāliem, nav precizēti tajā iesniegto prasību juridiskie pamati.

69 — Noteikums ir minēts šo secinājumu 14. zemsvītras piezīmē.

70 — Spriedums lietā *Tatry* (minēts iepriekš, 39. punkts). It īpaši iepriekš minētajā spriedumā lietā *Gubisch Maschinenfabrik* Tiesa ir atzinusi, ka abi paralēli izskatāmie strīdi bija balstīti uz vienu to pašu pamatu, jo to pamatā bija “tās pašas līgumattiecības” (skat. 15. punktu).

71 — Par saikni starp Briseles konvencijas 21. un 22. pantu tagad skat. Boularbah, H., “La notion de ‘mêmes parties’, condition de la litispendance communautaire”, *Journal des tribunaux*, 1998, Nr. 37, 774. un nākamās lappuses, it īpaši 776. lpp.

a) Par to, vai prasītājs ir ļaunprātīgi izmantojis tiesības vērsties tiesā, pirmais celdams prasību citā tiesā (piektais jautājums)

76. Sākumā uzsvēršu, ka piektais jautājums, manuprāt, ir hipotētisks. Proti, tas attiecas uz gadījumu, kad prasītāja tiesvedībā tiesā, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, tajā apgalvo, ka prasība, kuru pirms tam citā tiesā bija cēlusi pretējā puse (“otrs lietas dalībnieks” saskaņā ar šā jautājuma formulējumu), tika iesniegta ļaunprātīga un līdz ar to minētā tiesa vēl nebija lēmusi par savu jurisdikciju.

77. Tomēr, kā iebilst *M. Weber*, paralēlo tiesvedību Itālijā ierosināja nevis viņa pati, bet gan sabiedrība *Z. GbR*, kas nav lietas dalībnieks iesniedzējtiesā izskatāmajā lietā, ņemot vērā, ka šajā tiesvedībā prasītāja un atbildētāja attiecīgi ir *I. Weber* un *M. Weber*. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru⁷², tā kā atbildei, kuru Tiesa varētu sniegt uz šo jautājumu, acīmredzami nav nozīmes, lai izskatītu pamatlietu⁷³, un šajā ziņā tā nebūtu lietderīga, lai ļautu iesniedzējtiesai lemt par tiesvedības apturēšanu saskaņā ar Regulas Nr. 44/2001 27. pantu, es uzskatu, ka šis jautājums tātad nav pieņemams.

78. Tomēr gadījumam, ja Tiesa uzskatītu, ka ir jālemj par šo jautājumu, es pakārtoti minēšu savus apsvērumus.

79. Par labu apstiprinošai atbildei⁷⁴ var norādīt, ka tad, ja piešķir jurisdikcijas prioritāti, pamatojoties tikai uz hronoloģisko kritēriju, kā tas izriet no Regulas Nr. 44/2001 27. panta, priekšroka tiek dota tam lietas dalībniekam, kas visagrāk bija cēlis prasību kādas dalībvalsts tiesā. Tomēr ir ļoti zināms, ka pastāv tā saukto “torpēdu” prasību risks, ar kurām lietas dalībnieki ļaunprātīgi pēc iespējas ātrāk izlieto savas tiesības celt prasību, lai tikai apiētu parastos jurisdikcijas noteikumus, it īpaši atbildētāja dzīvesvietas tiesas jurisdikciju, vai arī novilcināšanas nolūkos⁷⁵. *I. Weber* apgalvo, ka tas tā ir izskatāmajā lietā⁷⁶.

80. Tomēr es, līdzīgi Komisijai, uzskatu, ka tas, ka prasītājs, iespējams, ir ļaunprātīgi izmantojis tiesības vērsties tiesā, pirmais celdams prasību citas dalībvalsts tiesā, nav faktors, kuru tiesa, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, var ņemt vērā un pat tai ir jāņem vērā *lis pendens* gadījumā Regulas Nr. 44/2001 27. panta izpratnē.

81. It īpaši attiecībā uz iespējamo novilcināšanas taktiku, kuru, iespējams, izmantojis pirmais prasītājs, Tiesa jau ir nospriedusi, ka gan Briseles konvencijas saturam, gan tās struktūrai un mērķim pretrunā būtu, ja tās 21. pants (atbilst Regulas Nr. 44/2001 27. pantam) tiktu interpretēts tādējādi, ka tas nebūtu jāpiemēro, ja tiesa, kurā pirmajā celta prasība, būtu līgumslēdzēja valsts (vai dalībvalsts), kuras tiesām vispārēji zināmi nesamērīgi gari lietu izskatīšanas termiņi⁷⁷.

72 — Skat. it īpaši 2012. gada 24. aprīļa spriedumu lietā C-571/10 *Kamberaj* (41. punkts un tajā minētā judikatūra).

73 — Uzsvēršu, ka Šveices valdība arī ir norādījusi, ka lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu nav precizēts, vai un cik lielā mērā izskatāmajā lietā esot ļaunprātīgi izmantotas tiesības vērsties tiesā.

74 — Lai atbalstītu šo nostāju, ka ir iespējams atkāpties no 27. pantā paredzētā noteikuma par tiesvedības apturēšanu, ja notikumu gaita liecina, ka viens lietas dalībnieks to ļaunprātīgi izmanto, Šveices valdība apgalvo, ka šajā jautājumā Šveices *Bundesgericht* jau ir pasludinājusi spriedumu (2007. gada 6. jūlija spriedums lietā 4A_143/2007, E) par līdzvērtīgu tiesību normu Konvencijā par jurisdikciju un spriedumu izpildi civilīetās un komercīetās, kas parakstīta Lugāno 1988. gada 16. septembrī (OV L 319, 9. lpp.).

75 — Par šādu procesuālo taktiku iespējamību skat. Magnus, U. un Mankowski, P. (minēts iepriekš, 483. un nākamās lappuses, 17. un 18. punkts).

76 — Viņa apgalvo, ka sabiedrība *Z. GbR* ir cēlusi prasību Itālijā šajā dalībvalstī notiekošās tiesvedības ilguma dēļ, lai viņa nevarētu likumīgi iegādāties *M. Weber* nekustamā īpašuma daļu Vācijā, kā arī atturētu viņu aizstāvēties, it īpaši ņemot vērā viņas lielo vecumu. Viņa apgalvo, ka īsi pirms minētās prasības celšanas Itālijā *M. Weber*, kas tāpat kā viņa ir atbildētāja Itālijā notiekošajā tiesvedībā, pārcēlās uz Milānu, kur atrodas viņas dēla advokātu birojs un kur viņas dēls ir sabiedrības *Z. GbR* valdes loceklis.

77 — Spriedums lietā *Gasser* (minēts iepriekš, 70. un 73. punkts).

82. Šo šauro interpretāciju, manuprāt, varētu vispārināt, iekļaujot tādu iebildumu kā iebildums par tiesību pirmajam vērsties tiesā ļaunprātīgu izmantošanu, ņemot vērā 27. panta formulējumu⁷⁸, kurā nav izvirzītas citas prasības kā tikai pamata, priekšmeta un lietas dalībnieku identiskuma pārbaude, un ņemot vērā principu par savstarpējo uzticēšanos, ka dalībvalstīs ir līdzvērtīgas tiesību sistēmas, kurš tostarp ir šīs tiesību normas pamatā⁷⁹. Šīs pārbaudes priekšrocība ir tās objektivitāte un tas, ka tā nav pakļauta kazuistiskam vērtējumam.

83. Tāpēc es pakārtoti uzskatu, ka uz piekto jautājumu, iespējams, būtu jāatbild tādējādi, ka, piemērojot Regulas Nr. 44/2001 27. panta 1. punktu, tiesai, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, nav pienākuma ņemt vērā prasītāja iebildumu, ka pretējā puse esot ļaunprātīgi rīkojusies, pirmā celdama prasību citas dalībvalsts tiesā.

b) Par tā prasītāja tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, kas otrais cēlis prasību (astotā jautājuma pirmā daļa)

84. Astotā jautājuma pirmā daļa būtībā ir par to, vai Regulas Nr. 44/2001 27. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tiesai, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, piemērojot minēto pantu, būtu jāņem vērā ne tikai mērķis novērst nesavienojamus vai pretrunīgus nolēmumus⁸⁰, bet arī prasītāja, kas otrais cēlis prasību, "tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā" vai "tiesības vērsties tiesā"⁸¹.

85. Es uzskatu, ka būtu lietderīgi sniegt atbildi tikai par 27. panta 1. punkta interpretāciju, kaut arī šajā jautājumā nav šāda precizējuma. Proti, izskatāmā lieta attiecas uz tiesvedības apturēšanu tiesā, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, līdz brīdim, kad tiks konstatēta tiesas, kurā pirmajā celta prasība, jurisdikcija⁸², savukārt šī panta 2. punkts attiecas uz iespēju atteikties izskatīt lietu, ja minētā jurisdikcija jau ir konstatēta.

86. Norādišu, ka iesniedzējtiesa pieņem, ka tiesību vērsties tiesā aizsardzības nodrošināšana nevar būt pamats atkāpties no normas, kas piemērojama *lis pendens* gadījumā. Tā apgalvo, ka tas būtu pretrunā principam, kas ir Regulas Nr. 44/2001 pamatā⁸³, saskaņā ar kuru visās dalībvalstīs tiek nodrošināta vienāda personu aizsardzība⁸⁴, izņemot ārkārtas apstākļos⁸⁵, kuru nav izskatāmajā lietā.

78 — Turpat (71. punkts).

79 — Turpat (72. punkts).

80 — Tas ir galvenais šī panta mērķis (skat. šo secinājumu 42. punktu).

81 — Šis pēdējais izteiciens attiecībā uz šo jautājumu ir lietots lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pamatojumā.

82 — Skat. šo secinājumu 15. punktu.

83 — Skat. it īpaši minētās regulas preambulas 16. apsvērumu.

84 — Tā precizē, ka šis princips ir *acquis*, lai gan patiesībā ir atšķirības starp dalībvalstīm, kas bija zināms arī Regulas Nr. 44/2001 pieņemšanas laikā un ir novērojams vēl tagad.

85 — Tajā ir minētas ārkārtas situācijas, kurās tiesas, kurā pirmajā celta prasība, darbība būtu apturēta, piemēram, bruņotu konfliktu vai dabas katastrofu dēļ, kuru sekas būtu ilgstošas un kavētu tiesvedības turpināšanu.

87. Es savukārt uzskatu, ka tas, ka dalībvalsts tiesai būtu ļauts ņemt vērā *in concreto* prasītāja tiesības vērsties tiesā, pats par sevi atbilstu tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā⁸⁶, kas garantētas ECPAK 6. un 13. pantā un Hartas 47. panta pirmajā un otrajā daļā⁸⁷. Precizēšu, ka Tiesa jau ir nospriedusi, ka pamattiesības “uz efektīvu tiesību aizsardzību” un “uz objektīvu tiesu” Hartas minētā panta izpratnē ir jāaizsargā, tostarp piemērojot Regulu Nr. 44/2001⁸⁸.

88. Tomēr es uzskatu, ka Regulas Nr. 44/2001 27. panta 1. punkta interpretācija, pat ja tā veikta saskaņā ar Hartu, nevarētu mainīt šā panta piemērošanas jomu. Tā ir tikai tīri tehniska tiesību norma⁸⁹, kuras piemērošanai, manuprāt, nebūtu jārada problēmas attiecībā uz Hartas 47. pantu, jo dalībvalstu tiesu sistēmās lietas dalībniekiem tiesvedībā tiesā, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, pēc pieņēmuma ir nodrošinātas tiesības vērsties tiesā un tiesības uz lietas taisnīgu izskatīšanu tiesā, kurā pirmajā celta prasība.

89. Kā uzsver Komisija, ja ir izpildīti minētajā 27. pantā paredzētie ierobežojošie nosacījumi, tiesai, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, ir pienākums apturēt tiesvedību, tostarp pēc savas ierosmes, un tā nevar ņemt vērā tādu citu faktoru kā prasītāja iespēju vērsties tiesā efektivitāte. Atšķirībā no pilnvarām, kas tai piešķirtas šīs regulas 28. panta 1. punktā, šajā jautājumā tai nav novērtējuma brīvības.

90. Tāpēc uz astotā jautājuma pirmo daļu es ierosinu pakārtoti sniegt noraidošu atbildi.

C – Par Regulas Nr. 44/2001 28. panta 1. punkta interpretāciju

91. Trīs prejudiciālie jautājumi par Regulas Nr. 44/2001 28. panta 1. punktu⁹⁰ ir pārkārtoti, lai, pirmkārt, izvērtētu, vai šī tiesību norma ir piemērojama tikai tad, ja nav izpildīti šīs regulas 27. panta 1. punkta piemērošanas nosacījumi (1), un kādus faktus tiesa, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, var ņemt vērā, kad tā īsteno savas pilnvaras izvērtēt tiesvedības apturēšana iespēju, kas tai ir piešķirtas ar minēto 28. pantu saistīto prasību gadījumā (2).

1) Par saikni starp Regulas 44/2001 27. panta 1. punktu un 28. panta 1. punktu (sestais jautājums)

92. Būtībā sestā jautājuma mērķis ir noteikt, vai tiesai, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, pirms tā var piemērot Regulas Nr. 44/2001 28. panta 1. punktu, kas attiecas uz tiesvedības apturēšanu saistītu prasību gadījumā, ir jāpārlicinās, ka šīs pašas regulas 27. panta 1. punkts – par tiesvedības apturēšanu *lis pendens* gadījumā – nav piemērojams attiecībā uz tajā izskatāmo lietu, vai arī tā var tieši izvēlēties piemērot minēto 28. pantu, nepārbaudot, vai, iespējams, ir piemērojams minētais 27. pants⁹¹.

86 — Par šo jēdzienu skat. tostarp Prechal, S. un Widdershoven, R., “Redefining the Relationship between ‘Rewe-effectiveness’ and Effective Judicial Protection”, *Review of European Administrative Law*, 2011, 4. sēj., Nr. 2, 31. lpp.

87 — Skat. šo secinājumu 55. punktu. Manuprāt, šeit it īpaši runa ir par šo tiesību diviem aspektiem: pirmkārt, *lis pendens* varētu radīt šķēršļus vērsties tiesā prasītājam, kas uzsākusi otro tiesvedību, un, otrkārt, pirmās tiesvedības ilguma dēļ varētu tikt pārkāptas tiesības uz lietas taisnīgu izskatīšanu.

88 — Par tiesībām uz aizstāvību ievērošanu skat. 2012. gada 15. marta spriedumu lietā C-292/10 *G* (47. un nākamie punkti). Pēc analogijas skat. arī 2010. gada 22. decembra spriedumu lietā C-491/10 *PPU Aguirre Zarraga* (Krājums, I-14247. lpp., 59. un nākamie punkti) par Padomes 2003. gada 27. novembra Regulu (EK) Nr. 2201/2003 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību un par Regulas (EK) Nr. 1347/2000 atcelšanu (OV L 338, 1. lpp.), kurā Tiesa ir uzsvērusi, ka ar šo regulu izveidotā sistēma vienā dalībvalstī pieņemto nolēmumu atzīšanai un izpildei ir balstīta uz principu par dalībvalstu savstarpējo uzticēšanos tam, ka attiecīgās valstu tiesību sistēmas spēj nodrošināt Eiropas Savienības līmeni, tostarp Hartā, noteikto pamattiesību līdzvērtīgu un efektīvu aizsardzību.

89 — Proti, Regulas Nr. 44/2001 27. pantā ir tikai sadalīta to dalībvalstu tiesu jurisdikcija, kurās paralēli tiek izskatīti identiskie strīdi. Pēc analogijas skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Gasser*, kurā, lūgta interpretēt Briseles konvencijas 21. pantu (atbilst minētajam 27. pantam), it īpaši attiecībā uz ECPAK 6. panta ievērošanu (59. un nākamie punkti), Tiesa sava atbildē ir īpaši uzsvērusi konvencijas struktūru un mērķus, kā arī uzticēšanos, kādu līgumslēdzējas savstarpēji dāva to tiesību sistēmām un tiesu iestādēm (70. un nākamie punkti). Skat. arī Magnus, U. un Mankowski, P. (minēts iepriekš, 487. un nākamās lappuses).

90 — Proti, sestais, septītais un astotais prejudiciālais jautājums.

91 — *I. Weber* norāda, ka šis jautājums rodas tāpēc, ka *Landgericht München I* divreiz ir nolēmusi apturēt tiesvedību, pirmām kārtām pamatojoties uz minētā 27. panta 1. punktu un otrām kārtām – uz minētā 28. panta 1. un 3. punktu, precizējot, ka šos labojumus esot veikusi *Oberlandesgericht München*.

93. Manuprāt, atbilde uz sesto jautājumu būs jāsniedz tikai tad, ja pretēji manam ierosinājumam uz pirmajiem četriem prejudiciālajiem jautājumiem Tiesa atbildētu tādējādi, ka izskatāmajā lietā – priekšmeta, pamata un lietas dalībnieku identiskuma dēļ un lai gan tiesai, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, iespējams, ir izņēmuma jurisdikcija – ir piemērojami Regulas Nr. 44/2001 27. panta noteikumi un ka tie tātad var konkurēt ar minētās regulas 28. panta noteikumiem.

94. Es uzskatu, ka ir lietderīgi izveidot loģisku, pat hierarhisku saikni starp šīm tiesību normām, lai atzītu minētā 27. panta piemērošanas prioritāti pār 28. pantu, ņemot vērā atšķirības starp tiem⁹².

95. Pirmkārt, šiem pantiem ir nedaudz atšķirīgi mērķi. Ir taisnība, ka abos pantos ir noteikumi, kuru mērķis ir pēc iespējas nepieļaut nesavienojamo nolēmumu pieņemšanu attiecībā uz vienu un to pašu apstrīdēšanu dažādās valstīs⁹³. Tomēr no Tiesas judikatūras izriet, ka nesavienojamība attiecībā uz Regulas Nr. 44/2001 28. pantu⁹⁴ ir uztverta elastīgāk nekā attiecībā uz 27. pantu, jo pirmā minētā panta mērķis ir vienkārši labāk koordinēt dažādu dalībvalstu tiesu darbību⁹⁵.

96. Otrkārt, šo tiesību normu piemērošanas kārtība atšķiras. Lai piemērotu minēto 27. pantu, it īpaši jābūt izpildītiem visiem tajā ietvertajiem identiskuma kritērijiem, savukārt minētā 28. panta piemērošana ir mazāk prasīga. Tādējādi, ja netiek pārbaudīti nosacījumi, kas prasīti, lai *lis pendens* tiktu izpildīts 27. panta izpratnē, uz divām lietām, kas tomēr ir pietiekami savstarpēji saistītas, varētu attiekties noteikumi par saistītām prasībām, ja 28. panta 3. punktā minētie kritēriji arī ir izpildīti⁹⁶.

97. Treškārt, Regulas Nr. 44/2001 attiecīgi 27. panta 1. punkta un 28. panta 1. punkta izraisītās sekas ir diezgan atšķirīgas, kaut arī gan vienā, gan otrā pantā runa ir par tiesvedības apturēšanu⁹⁷. Proti, tiesai, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, saistītu prasību gadījumā ir rīcības brīvība⁹⁸, jo tā var neizvirzīt šo jautājumu pēc savas ierosmes un neapturēt tiesvedību, kas nebūtu *lis pendens* gadījumā, jo tad tai obligāti ir jāaptur tiesvedība, pat ja neviens lietas dalībnieks nav atsaucies uz šo pēdējo iebildi.

98. Turklāt uzsvēršu, ka Tiesa iepriekš minētajā spriedumā lietā *Tatry* ir norādījusi, ka tai uzdots jautājums par Briseles konvencijas 22. panta (kas atbilst Regulas Nr. 44/2001 28. pantam) piemērošanas jomu “skaidri rodas *tikai tad*, ja nav izpildīti Konvencijas 21. panta [atbilst šīs regulas 27. pantam] piemērošanas nosacījumi”⁹⁹. No tā es secinu, ka šīs tiesību normas ir pakārtotas – 28. pants tiek piemērots tikai tad, ja nav piemērojams 27. pants¹⁰⁰.

92 — Šajā ziņā I. Weber un Šveices valdība atsaucas uz minētā 28. panta analīzi Vācijas doktrīnā (Rauscher, T., un Leible, S., *Europäisches Zivilprozeß- und Kollisionsrecht EuZPR/EuIPR, Kommentar, Brüssel I-VO, LugÜbk 2007*, Sellier, Minhene, 2011; Hüfstege, R., Thomas, H., un Putzo, H. (izd.), *Zivilprozessordnung, Kommentar*, Beck, Minhene, 32. izdevums, 2011) un Šveices doktrīnā (Bucher, A., *Loi sur le droit international privé. Convention de Lugano*, Helbing Lichtenhahn, Bāzele, 2011; Mabillard, R., no: Oetiker, C., un Weibel, T. (izd.), *Lugano Übereinkommen*, Helbing Lichtenhahn, Bāzele, 2011).

93 — Skat. šo secinājumu 29. zemsvītras piezīmē minētā M. P. Ženāra ziņojuma attiecībā uz līdzvērtīgiem Briseles konvencijas noteikumiem 13. lappusi, kā arī Regulas Nr. 44/2001 preambulas 15. apsvērumu.

94 — Iepriekš minētajā spriedumā lietā *Tatry* (53. punkts) par Briseles Konvencijas 22. pantu Tiesa ir nospriedusi, ka “[saistītu prasību jēdziena] interpretācijai jābūt plašai un jāietver visi gadījumi, kad pastāv pretrunīgu risinājumu risks, pat ja nolēmumus var izpildīt atsevišķi un to tiesiskās sekas nav savstarpēji izslēdzošas”. Skat. arī 2006. gada 13. jūlija spriedumu lietā C-539/03 *Roche Nederland u.c.* (Krājums, I-6535. lpp., 22. punkts).

95 — Spriedums lietā *Tatry* (minēts iepriekš, 55. punkts) un ģenerāladvokāta Dž. Tezauro secinājumi minētajā lietā (28. punkts).

96 — Tiesību norma minēta šo secinājumu 5. zemsvītras piezīmē.

97 — Atgādināšu, ka attiecīgā prejudiciālā jautājuma priekšmetā nav iekļauts minēto panta 2. punkts, kas attiecas uz tiesas, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, atteikšanos izskatīt lietu.

98 — Šajā ziņā skat. turpmāk izklāstītos atbildes uz septīto prejudiciālo jautājumu elementus.

99 — 49. un 50. punkts (mans izcēlums).

100 — Saskaņā ar Cadiet, L., Jeuland, E. un Amrani-Mekki, S. (red.), *Droit processuel civil de l'Union européenne*, LexisNexis, Parīze, 2011, 129. punkts, prasību saistība ir “sava veida nepilnīgs *lis pendens* gadījums”, jo “nosacījumi, lai konstatētu saistītas prasības, ir mazāk stingri nekā *lis pendens* nosacījumi. Tādējādi no tā izrietošās sekas arī ir tādas”.

99. Tāpēc uz sesto jautājumu es ierosinu atbildēt, ka Regulas Nr. 44/2001 28. panta 1. punkta piemērošanas priekšnosacījums faktiski ir tas, ka tiesa, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, iepriekš pārbauda un secina, ka tajā notiekošajā tiesvedībā šīs pašas regulas 27. panta 1. punkta piemērošanas kritēriji nav izpildīti.

100. Tomēr, ņemot vērā šā jautājuma formulējumu¹⁰¹, precizēšu, ka, manuprāt, izskatāmajā lietā tiesai, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, nav oficiāli jāpieņem skaidrs lēmums par Regulas Nr. 44/2001 27. panta nepiemērošanu konkrētajā lietā. Pietiek, ka minētā tiesa, ja tā paredz apturēt tiesvedību saskaņā ar šīs regulas 28. pantu, iepriekš sistemātiski pārbauda, vai ir piemērojams minētais 27. pants.

2) Par informāciju, kura jāpārbauda tiesai, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, piemērojot Regulas Nr. 44/2001 28. panta 1. punktu

101. Būtībā ar septīto jautājumu un astotā jautājuma otro daļu Tiesai ir vaicāts par kritērijiem, kurus tiesa, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, varētu ņemt vērā, īstenojot tiesvedības apturēšanas pilnvaras, kas tai paredzētas Regulas Nr. 44/2001 28. panta 1. punktā, ja citā tiesā jau ir celta saistīta prasība. Vienā no minētajiem jautājumiem ir norādes uz virkni konjunktūras elementu (a), savukārt otrais jautājums attiecas uz prasītāja, kas otrais cēla prasību, tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā (b).

a) Par izskatāmo lietu īpašo apstākļu pārbaudi, ja tiek apturēta tiesvedība saistītu prasību dēļ (septītais jautājums)

102. Septītajā jautājumā iesniedzējtiesa min četrus faktorus, par kuriem tā jautā, vai tiem varētu – nevis vajadzētu – būt nozīme, kad tiesa, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, saskaņā ar Regulas Nr. 44/2001 28. panta 1. punktu¹⁰² izvērtē iespēju saistītu lietu gadījumā apturēt tiesvedību vai tomēr pašai izskatīt lietu.

103. Minētā 1. punkta formulējumā atbilde nav atrodama. Komisija apgalvo, ka likumdevēja nodoms nebija sastādīt šādu sarakstu. Man šķiet, ka rīcības brīvība ir savā ziņā atstāta minētajai tiesai ziņā, tomēr ar nosacījumu, ka visos gadījumos tai jāievēro šīs regulas 28. panta mērķis, kas ir pareizas tiesvedības Savienībā interesēs izvairīties no paralēlas tiesvedības dažādu dalībvalstu tiesās un pretrunīguma nolēmumos, kas tajā varētu tikt pieņemti¹⁰³.

104. Manuprāt, tiesai, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, ir jābūt iespējai ņemt vērā visus konkrētos apstākļus, kas tai ļauj noteikt, vai ir atbilstīgi apturēt tiesvedību tajā ierosinātajā lietā¹⁰⁴. Šeit nevar būt ne runas par to, ka tāds vai citāds novērtēšanas kritērijs būtu absolūti derīgs, neņemot vērā jebkādu materiālo kontekstu, jo kritērijam, kuram varētu būt nozīme vienā lietā, ne vienmēr būs nozīme kādā citā lietā.

101 — Iesniedzējtiesa norāda uz nepieciešamību, ka tiesai, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, "esot jālemj".

102 — Šī rīcības brīvība ir jānošķir no noteikšanas, vai pastāv saistītas prasības, ņemot vērā šā panta 3. punktā noteiktos tuvuma kritērijus paralēli izskatāmās lietās.

103 — Skat. iepriekš minētos spriedumus lietā *Tatry* (55. punkts) un lietā *Overseas Union Insurance* u.c. (16. punkts), kas attiecas uz Briseles konvencijas 22. panta – noteikuma, kas atbilst Regulas Nr. 44/2001 28. pantam, – mērķi, kā arī šīs regulas preambulas 15. apsvērumu.

104 — Par minētās konvencijas 22. pantu skat. 75. punktu ģenerālvokāta K. O. Lenca secinājumos lietā *C-129/92 Owens Bank*, kurā pasludināts 1994. gada 20. janvāra spriedums (*Recueil*, I-117. lpp.).

105. Piebildīšu, ka iesniedzējtiesa neprecizē, vai katru no šiem kritērijiem, par kuriem tā uzdod jautājumus Tiesai, tā paredz ņemt vērā atsevišķi – tādējādi, ka katrs no tiem būtu pats par sevi pietiekams. Tomēr, manuprāt, nevienam no tiem atsevišķi nevar būt izšķiroša nozīme. Tiesai, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, drīzāk būtu jāizsver visi elementi, kas ir labvēlīgi vai nelabvēlīgi tiesvedības apturēšanai šajā lietā.

106. Neatkarīgi no nostājas, kādu Tiesa pieņems attiecībā uz četriem septītajā jautājumā minētajiem kritērijiem, iesniedzējtiesas sastādītais saraksts nebūtu uzskatāms par pilnīgu. Saskaņā ar Regulas Nr. 44/2001 28. panta 1. punktu vērā var tikt ņemta vesela virkne citu vērtējuma faktoru. Piemēram, varētu ņemt vērā tādus elementus, kas ir ierosināti Vācijas doktrīnā, kuru šajā ziņā ir minējusi *I. Weber*¹⁰⁵, vai arī norādes, kuras ne ekskluzīvā kārtā ir identificējis ģenerālvokāts K.O. Lencs [*C. O. Lenz*]¹⁰⁶.

107. Pirmais no iesniedzējtiesas lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu minētajiem kritērijiem ir tas, ka tiesa, kurā pirmajā celta prasība, atrodas dalībvalstī, kurā saskaņā ar statistikas datiem tiesvedība notiek būtiski ilgāk nekā dalībvalstī, kurā atrodas tiesa, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība. Manuprāt, šāds citas dalībvalsts tiesu sistēmas vispārīgs novērtējums nevar būt pamats atkāpties no Regulas Nr. 44/2001 28. panta 1. punkta piemērošanas¹⁰⁷, ņemot vērā dalībvalstu sistēmu līdzvērtības principu, uz kuru tas balstās.

108. Turpretī, ja tiesa, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, *in concreto* konstatē, ka tiesvedība, kas pirmā tika uzsākta citā dalībvalstī, acīmredzami notiek pārmērīgi ilgi, minētā tiesa varētu pamatoti secināt, ka šajā konkrētajā gadījumā tai nav lietderīgi apturēt tiesvedību saistītu prasību dēļ. Šajā ziņā pēc analogijas jānorāda, ka Tiesa attiecībā uz Regulu Nr. 2201/2003 jau ir atzinusi, ka tiesa, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, var turpināt tajā celtās prasības izskatīšanu, ja ir beidzies saprātīgs termiņš, lai saņemtu atbildes uz tās uzdotajiem jautājumiem¹⁰⁸.

109. Otrais ierosinātais kritērijs attiecas uz gadījumu, kad tiesa, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, uzskatītu, ka strīdā ir lietderīgi piemērot tās dalībvalsts tiesības, kurā celta prasība. Tomēr, manuprāt, tiesa, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, nedrīkstētu lemt ne par lietas būtībai piemērojamo tiesību noteikšanu lietā, kas tiek izskatīta tiesā, kurā pirmajā celta prasība, ne par tās spēju vai nespēju piemērot attiecīgās materiālo tiesību normas¹⁰⁹.

110. Trešais minētais kritērijs – acīmredzot ir ņemts vērā divu lietas dalībnieču pamatlietā cienījamais vecums – attiecas uz kāda lietas dalībnieka vecumu. Manuprāt, ir acīmredzami, ka šo individuālo kritēriju nevar ņemt vērā, jo gandrīz visām Regulas Nr. 44/2001 piemērošanas jomā ietilpstošajām tiesībām un pienākumiem nav personiska rakstura¹¹⁰.

105 — Tajā ir minētas lietas dalībnieku intereses, uzvedība un motivācija, saiknes intensitāte, tiesvedības stāvoklis un ilgums šajā lietā, izredzes, ka prasība tiks apmierināta, tiesvedības ekonomijas princips attiecībā uz piepūli, izmaksām un pierādījumu tuvumu, tas, vai tiesai, kurā pirmajā celta prasība, ir jurisdikcija vai tās nav, kā arī nolēmuma atzišanas iespēja.

106 — Proti, “saistības pakāpe un pretrunīgu lēmumu pieņemšanas risks”, “attiecīgo tiesvedību stadijas” un “tiesu, kurās celtas prasības, tuvums attiecībā uz faktiem” (skat. iepriekš minētos ģenerālvokāta K.O. Lencs secinājumus lietā *Owens Bank*, 76. punkts). Šie kritēriji ir analogi tiem, kurus ir paredzējis likumdevējs, pārstrādājot Regulu Nr. 44/2001, bet tikai tad, ja runa ir par tiesvedībām, kas paralēli norisinās dalībvalstī un trešajā valstī. Skat. preambulas 23. un 24. apsvērumu, kā arī 33. pantu (par *lis pendens*) un 34. pantu (par saistītām prasībām) Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 12. decembra Regulā (ES) Nr. 1215/2012 par jurisdikciju un spriedumu atzišanu un izpildi civillietās un komercietās (OV L 351, 1. lpp.), kas ir piemērojama galvenokārt no 2015. gada 10. janvāra.

107 — Iepriekš minētajā spriedumā lietā *Gasser* (70. un nākamie punkti) Tiesa ir šādi nospriedusi, bet tikai par Briseles Konvencijas noteikumu, kas atbilst Regulas Nr. 44/2001 27. pantam, tātad par *lis pendens* gadījumu, nevis par saistītām prasībām.

108 — 2010. gada 9. novembra spriedums lietā C-296/10 *Purrucker* (Krājums, I-11163. lpp., 82. un 83. punkts).

109 — Par atteikumu piemērot “forum non conveniens” teoriju *lis pendens* gadījumā saskaņā ar Briseles konvenciju pēc analogijas skat. šo secinājumu 36. zemsvītras piezīmē minēto M. P. Šlosera ziņojumu, 78. un 181. punkts.

110 — Kā atrunu minēšu tostarp prasības par autora morālām tiesībām uz savu darbu.

111. Septītajā jautājumā minētais ceturtais un pēdējais kritērijs attiecas uz izredzēm, ka tiesa, kurā pirmajā uzsāka tiesvedība, apmierinās prasību. Es nepiekrītu, ka tiesai, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, varētu atļaut lemt par paredzamo tiesvedības iznākumu citā tiesā. Ņemot vērā, ka šī tiesa neuzklausītu visus iesaistītos lietas dalībniekus par viņu prasījumiem pirmajā tiesvedībā, ne arī tai tiktu darīti zināmi pierādījumi, uz kuriem tie balstās, šāda pieeja būtu pretrunā pareizas tiesvedības principam un pamattiesībām uz lietas taisnīgu izskatīšanu.

b) Par pārbaudi, vai, iespējams, ir apdraudētas tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, ja tiek apturēta tiesvedība saistītu prasību dēļ (astotā jautājuma otrā daļa)

112. Ar astotā jautājuma otro daļu Tiesu lūdz atbildēt, vai, tiesa, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, piemērojot Regulas Nr. 44/2001 28. pantu, var ņemt vērā vai arī tai ir jāņem vērā prasītāja, kas ir ierosinājis lietu šajā tiesā, tiesības vērsties tiesā, tātad gadījumā, ja ir saistība starp lietu, kas tiek izskatīta šajā tiesā, un lietu, kas tiek izskatīta citas dalībvalsts tiesā.

113. Tāpat kā attiecībā uz šā jautājuma pirmo daļu es uzskatu, ka, lai arī iesniedzējtiesa nav precizējusi sava lūguma priekšmetu, ņemot vērā izskatāmās lietas faktus, atbilde ir jāsniedz tikai saistībā ar minētā 28. panta 1. punkta interpretāciju. Tāpēc vienīgais šeit izskatāmais gadījums ir tas, kurā tiesa, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, plāno apturēt tiesvedību, nevis atteikties izskatīt lietu¹¹¹.

114. Manuprāt, minēto pamattiesību aizsardzībai var būt svarīga nozīme, piemērojot minētās regulas 28. panta 1. punktu. Pretēji tam, kas attiecas uz šīs pašas regulas 27. panta 1. punktu, tiesai, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, šajā jautājumā ir rīcības brīvība, kas tai ļauj pārliecināties, ka, ja tā nolemtu apturēt tiesvedību, netiktu smagi pārkāptas prasītāja, kas ir ierosinājis lietu šajā tiesā, tiesības vērsties tiesā saskaņā ar Hartas 47. pantu¹¹². Tāpēc uz astotā jautājuma otro daļu, manuprāt, ir jāatbild apstiprinoši.

IV – Secinājumi

115. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, es iesaku Tiesai uz *Oberlandesgericht München* uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem atbildēt šādi:

1) pamatā:

- atbilde uz trešo jautājumu: Padomes 2000. gada 22. decembra Regulas (EK) Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās 22. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka izņēmuma jurisdikcija, kas ar šo tiesību normu paredzēta “lietu tiesību saistībā ar nekustamo īpašumu” jomā, attiecas uz prasību, ar kuru tiek lūgts konstatēt, ka atbildētājs nav pienācīgi izlietojis savas lietu pirkuma tiesības uz nekustamo īpašumu;
- atbilde uz ceturto jautājumu: Regulas Nr. 44/2001 27. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tiesai, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, ir jāpārbauda, vai saskaņā ar šīs pašas regulas 22. panta 1. punktu tai pašai ir izņēmuma jurisdikcija, no tā izrietētu, ka tiesai, kurā pirmajā celta prasība, nebūtu jurisdikcijas un ka saskaņā ar šīs regulas 35. panta 1. punktu jebkurš tās iespējamais lēmums netiktu atzīts;

111 — Šī panta 2. punkts attiecas uz iespēju atteikties izskatīt lietu, ja viens no lietas dalībniekiem to lūdz, ar nosacījumu, ka jau ir konstatēts, ka tiesai, kurā pirmajā celta prasība, ir jurisdikcija izskatīt saistītas prasības un ka tās darbību reglamentējošie tiesību akti atļauj to apvienošanu.

112 — Skat. arī šo secinājumu 87. punktu.

- atbilde uz septīto jautājumu: Regulas Nr. 44/2001 28. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tiesa, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, īstenojot savu rīcības brīvību, kas tai piešķirta ar šo noteikumu, nevar ņemt vērā šādus apsvērumus: tiesa, kurā pirmajā celta prasība, atrodas dalībvalstī, kurā tiesvedība atbilstoši statistikai, nevis *in concreto* notiek būtiski ilgāk nekā dalībvalstī, kurā atrodas šī tiesa; tiesas, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, ieskatā būtu jāpiemēro tās dalībvalsts tiesības, kurā minētā tiesa atrodas; kāda lietas dalībnieka vecums; vai izredzes, ka tiesa, kurā pirmajā celta prasība, apmierinās prasību;
- atbilde uz astotā jautājuma otro daļu: Regulas Nr. 44/2001 28. pants 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka saistībā ar lēmumu apturēt tiesvedību atbilstoši šai tiesību normai tiesai, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, ir pienākums ņemt vērā prasītāja, kas otrais cēlis prasību šajā tiesā, tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā;
- uz pārējiem jautājumiem nav jāatbild;

2) pakārtoti:

- atbilde uz pirmo un otro jautājumu: jēdziens “prasības [...] starp tām pašām pusēm” Regulas Nr. 44/2001 27. panta izpratnē ir jāinterpretē tādējādi, ka tas neietver situācijas, kurās divi lietas dalībnieki ir atbildētāji vienā tiesvedībā un attiecīgi ir prasītājs un atbildētājs otrajā tiesvedībā. Prasību “par vienu un to pašu pamatu un priekšmetu” jēdziens šī paša panta izpratnē ir jāinterpretē tādējādi, ka tas neietver gadījumu, kad divos strīdos ir dažādi prasījumi un pamatojums, pat tad, ja tiem ir kopīgs jautājums, kas ir jāatrisina vispirms;
- atbilde uz piekto jautājumu: Regulas Nr. 44/2001 27. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tiesai, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, pieņemot nolēmumu saskaņā ar šo tiesību normu, nav pienākuma pārbaudīt viena no lietas dalībnieku iebildumu, ka otrais lietas dalībnieks esot ļaunprātīgi izmantojis tiesības, vērsoties tiesā, kurā pirmajā celta prasība;
- atbilde uz sesto jautājumu: Regulas Nr. 44/2001 27. panta 1. punkts un 28. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka šīs pēdējās tiesību normas piemērošanas priekšnoteikums ir tas, ka tiesa, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, vispirms konstatē, ka pirmā no šīm tiesību normām nav piemērojama tajā izskatāmajā lietā;
- atbilde uz astotā jautājuma pirmo daļu: Regulas Nr. 44/2001 27. pants 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka, pieņemot lēmumu par tiesvedības apturēšanu saskaņā ar šo tiesību normu, tiesai, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, nav pienākuma ņemt vērā prasītāja, kas otrais cēlis prasību šajā tiesā, tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā.